

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra řízení

Bakalářská práce

**Agroturistika v Rakousku v horských oblastech –
komparativní analýza a návrh opatření pro ČR**

Tereza Vejsadová

© 2021 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Tereza Vejsadová

Hospodářská politika a správa

Podnikání a administrativa

Název práce

Agroturistika v Rakousku v horských oblastech – Komparativní analýza a návrh opatření pro ČR

Název anglicky

Agrotourism in Austria in mountain region – comparative analysis and draft of measures for ČR

Cíle práce

Hlavním cílem bakalářské práce bude komparativní analýza agroturistiky v horských oblastech v Rakousku a ČR a návrh opatření pro ČR.

Metodika

Teoretická část práce se zaměřuje na vymezení základních pojmů a poznatků z odborné literatury týkající se agroturistiky. Praktická část bude vytvořena na základě výsledků elektronického dotazníku. Díky zjištěným informacím bude sestaven návrh doporučení na rozvoj agroturistiky v ČR.

Doporučený rozsah práce

40-50

Klíčová slova

horské oblasti, agroturistika, venkov, cestovní ruch, komparativní analýza, rozvoj

Doporučené zdroje informací

DUDÁK, V. – PAVELKA, Z. *Agroturistika v České republice : dovolená na venkově*. Praha: Novela bohemica, 2012. ISBN 978-80-87683-03-3.

HESKOVÁ, M. *Cestovní ruch : pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Praha: Fortuna, 2006. ISBN 80-7168-948-3.

MIKULA, P. – PROCHÁZKA, O. *Agroturistika v nápadech*. V Praze: Institut výchovy a vzdělávání ministerstva zemědělství České republiky, 1995. ISBN 80-7105-099-7.

PETRŮ, Z. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. Praha: Idea servis, 2007. ISBN 978-80-85970-55-5.

STŘÍBRNÁ, M. *Venkovská turistika a agroturistika*. Praha: Profi Press, 2005. ISBN 80-86726-14-2.

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jana Pitrová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra řízení

Elektronicky schváleno dne 20. 10. 2020

prof. Ing. Ivana Tichá, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 5. 11. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 13. 03. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Agroturistika v Rakousku v horských oblastech – komparativní analýza a návrh pro ČR" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.3.2021

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí paní Ing. Janě Pitrové, Ph.D. za cenné rady, ochotu, věnovaný čas a spolupráci na mé bakalářské práci. Dále bych poděkovala všem respondentům, kteří vyplnili elektronický dotazník při zjišťování povědomí o pojmu agroturistika. V neposlední řadě bych ráda poděkovala své rodině za podporu ve studiu.

Agroturistika v Rakousku v horských oblastech – Komparativní analýza a návrh opatření pro ČR

Abstrakt

Hlavním cílem bakalářské práce bude komparativní analýza agroturistiky v horských oblastech v Rakousku a ČR a návrh opatření pro ČR.

Teoretická část práce se zaměřuje na vymezení základních pojmů a poznatků z odborné literatury týkající se agroturistiky. Praktická část bude vytvořena na základě výsledků elektronického dotazníku. Díky zjištěným informacím bude sestaven návrh doporučení na rozvoj agroturistiky v ČR.

Klíčová slova: horské oblasti, agroturistika, venkov, cestovní ruch, komparativní analýza, rozvoj

Agrotourism in Austria in mountain region – comparative analysis and draft of measures for ČR

Abstract

The main aim of the bachelor's thesis will be a comparative analysis of agrotourism in mountainous areas in Austria and the Czech Republic and a proposal for measures for the Czech Republic.

The theoretical part of the thesis focuses on defining basic concepts and knowledge from the professional literature on agrotourism. The practical part will be created on the basis of the results of the electronic questionnaire. Thanks to the information found, a draft recommendation for the development of agrotourism in the Czech Republic will be drawn up.

Keywords: mountain areas, agrotourism, countryside, tourism, comparative analysis, development

Obsah

1 Úvod	12
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3 Teoretická východiska	14
3.1 Cestovní ruch	14
3.1.1 Charakteristika cestovního ruchu.....	14
3.1.2 Druhy cestovního ruchu.....	14
3.1.3 Účastník cestovního ruchu.....	15
3.1.3.1 Návštěvník.....	15
3.1.3.2 Turista.....	15
3.1.3.3 Výletník	15
3.1.3.4 Stálý obyvatel	15
3.1.4 Horský a vysokohorský cestovní ruch	15
3.2 Venkovská turistika.....	16
3.2.1 Charakteristika venkovské turistiky.....	16
3.2.2 Rysy venkovské a městské společnosti	17
3.2.3 Záměr návštěvy venkova	17
3.2.4 Služby a aktivity venkovské turistiky	18
3.2.5 Ubytovací služby na venkově	18
3.2.6 Chataření a chalupaření	18
3.2.7 Vysokohorská turistika	18
3.2.8 Svaz venkovské turistiky a agroturistiky	19
3.2.9 Venkovská turistika a agroturistika – zahraniční vzory.....	19
3.3 Agroturistika	20
3.3.1 Charakteristika agroturistiky.....	20
3.3.2 Význam agroturistiky	20
3.3.3 Psychologie zákazníka	22
3.3.4 Ubytovací služby agroturistiky	22
3.3.5 Rozvoj agroturistiky	22
3.3.6 Negativní aspekty agroturistiky	23
3.3.7 Charakteristika ekoagroturistiky	23

3.4	Marketing	24
3.4.1	Marketing v cestovním ruchu	24
3.4.1.1	Marketingový mix cestovního ruchu	24
3.4.2	Marketing ve venkovském cestovním ruchu	25
3.4.3	Produkt agroturistického podnikání	25
3.4.4	Marketingový plán	26
3.4.4.1	Průzkum trhu	26
3.4.4.2	Sestavení marketingového plánu	26
3.4.5	Strategie podniku	26
3.4.5.1	Swot analýza	26
3.4.5.2	BCG analýza	27
3.5	Prostředky reklamy	27
3.5.1	Propagační materiály	27
4	Vlastní práce	28
4.1	Charakteristika Rakouska	28
4.1.1	Zemědělství	28
4.1.2	Ubytování	29
4.1.2.1	Ubytování na statku	29
4.1.3	Pěší turistika	29
4.1.4	Lyžování	30
4.1.5	Vyhledky	30
4.2	Selské statky	31
4.2.1	Selské statky v Rakousku	31
4.2.2	Selské statky v České republice	32
4.3	Rozvoj agroturistiky	34
4.3.1	Podpora rozvoje agroturistiky	35
4.3.2	Překážky rozvoje agroturistiky	35
4.4	Srovnání české a rakouské agroturistiky	36
4.4.1	Agroturistika v Rakousku	36
4.4.2	Agroturistika v České republice	36
4.5	Komparativní analýza	38
5	Výsledky a diskuse	40
5.1	Dotazníkové šetření	40

5.2	Návrhy opatření a shrnutí.....	49
5.2.1	Shrnutí dotazníkového šetření	49
5.2.2	Hlavní aspekty ke zlepšení agroturistiky v ČR.....	50
5.2.3	Širší nabídka služeb a aktivit	51
5.2.4	Zvýšení věkové struktury zaměstnanců v zemědělství.....	51
5.2.5	Zvýšení propagace	51
6	Závěr.....	53
7	Seznam použitých zdrojů	55

Seznam tabulek

Tabulka 1: Rysy venkovské a městské společnosti, (Stříbrná, 2015).....	17
Tabulka 2: Komparativní analýza, vlastní zpracování, 2021.....	39

Seznam grafů

Graf 1: Pohlaví, vlastní zpracování, 2021.....	40
Graf 2: Věková struktura, vlastní zpracování, 2021	41
Graf 3: Místo bydliště, vlastní zpracování, 2021	41
Graf 4: Místo dovolené, vlastní zpracování, 2021	42
Graf 5: Aktivity na dovolené, vlastní zpracování, 2021	43
Graf 6: Místo ubytování, vlastní zpracování, 2021	44
Graf 7: Typ dopravy, vlastní zpracování, 2021	44
Graf 8: Cíl návštěvy agrofarmy, vlastní zpracování, 2021	45
Graf 9: Důvody bránící k pobytu na farmě, vlastní zpracování, 2021	46
Graf 10: Aktivity při pobytu v Rakousku, vlastní zpracování, 2021	47
Graf 11: Propagace agroturistiky, vlastní zpracování, 2021.....	48
Graf 12: Propagace agroturistiky v České republice v porovnání s Rakouskem, vlastní zpracování, 2021	48

1 Úvod

Cestovní ruch tvoří významnou část národního hospodářství, který je spjat s ubytovacími a stravovacími službami, dopravou a průvodcovskými službami. Cestování je typ aktivity, která je velmi oblíbená, jak za účelem rekreace, tak poznáním nových míst. Za poslední rok v důsledku pandemie cestovní ruch však výrazně klesl.

Hlavním tématem bakalářské práce je venkovská turistika. Venkovská turistika zahrnuje dovolenou na farmě, v přírodě, dovolenou spojenou s pěší turistikou, ekoturistiku, jezdeckví na koni, horolezectví aj. Agroturistika je také důležitým tématem bakalářské práce, je to forma venkovského cestovního ruchu. Zahrnuje turistiku na venkově a na farmách, poznávání venkovského života a místních tradic, péči o zvířata, domácí stravu. Nejvíce je rozšířena v západních zemích, v České republice se rozvíjí postupně. Tento typ turistiky je spojen s ochranou životního prostředí a krajinnou tvorbou, a je důležitým příjmem pro daný region a zemědělece.

Největší pozornost je věnována agroturistice v Rakousku a v České republice. V Rakousku je agroturistika a celkový venkovský život velmi populární, jedná se o tradiční formu turistiky. Nejvyhledávanější forma ubytování v Rakousku je právě ubytování na statku. Naopak v České republice je menší tradice, ale povědomí o agroturistice u zákazníků stále roste.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, na část teoretickou a praktickou. Teoretická část se věnuje vymezení základních pojmů a poznatků z odborné literatury týkající se cestovního ruchu, agroturistiky a venkovského ruchu, marketingu a prostředkům propagace. Praktická část obsahuje základní informace o Rakousku, selské statky v Rakousku a v České republice, rozvoj agroturistiky (podporu a překážky rozvoje agroturistiky), srovnání rakouské a české agroturistiky a komparativní analýzu. Další částí praktické části je dotazníkové šetření, kterého se zúčastnilo celkem 92 respondentů. Na základě zjištěných informací je sestaven návrh na doporučení rozvoje agroturistiky v České republice.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce je komparativní analýza agroturistiky v horských oblastech v Rakousku a ČR a návrh opatření pro ČR. V návrhu opatření pro ČR je shrnuto dotazníkové šetření, určeny hlavní aspekty ke zlepšení agroturistiky v ČR, nabídnutí většího rozsahu služeb a aktivit, zvýšení věkové struktury v zemědělství a možnosti zvýšení propagace. Jedním z dalších cílů je vymezení základních pojmů a poznatků týkajících se agroturistiky, venkovského a cestovního ruchu.

2.2 Metodika

Pro zpracování bakalářské práce bude klíčové nastudování příslušné literatury a pramenů týkajících se daného tématu. Důležitá je v práci metoda komparativní, kde bude využita komparativní analýza, která zpravidla zkoumá srovnání dvou a více jevů. V tomto případě v komparativní analýze bude zkoumáno Rakousko a Česká republika.

Praktická část bude vytvořena na základě výzkumu výsledků dotazníkového šetření. Hlavním cílem bude zjistit, zda respondenti mají povědomí o pojmu agroturistika, zda by rádi vyzkoušeli pobyt na agroturistické farmě, jaké aktivity vyhledávají na dovolené a jestli by raději strávili dovolenou zaměřenou na agroturistiku v České republice nebo v Rakousku.

Dotazník byl vytvořen pomocí Google Forms, respondenti jej tedy vyplňovali online. Dotazníkové šetření bylo zcela anonymní a zúčastnilo se ho 92 respondentů. Vytvořený dotazník obsahuje otázky s výběrem několika možností, se zaškrťovacími políčky a stručné odpovědi. Celkem se skládá ze 17 otázek, z nichž 12 otázek má výběr z jedné možnosti, u 4 otázek je možné zodpovědět více možností a jedna otázka je vyplňovací. Vyplňovací otázka se zobrazí pouze respondentům, kteří u předcházející otázky zodpoví ano. Výsledky jsou podrobně interpretovány, vyjádřeny slovními odpovědi, v procentech, v celočíselných hodnotách počtu respondentů, pomocí grafů – výsečových, sloupcových a skupinového pruhového grafu.

3 Teoretická východiska

3.1 Cestovní ruch

Tato kapitola popisuje odborné termíny a definice související s cestovním ruchem, který je důležitou součástí této bakalářské práce.

3.1.1 Charakteristika cestovního ruchu

Cestovní ruch je významná, a v posledních letech dynamicky se rozvíjející součást terciéru, která je založena na cestování do určitých míst a oblastí za účelem rekreace, návštěvy památek, účasti na kongresech, lázeňské léčby.

Cestovní ruch není jen ubytování a stravování hostů, ale i péče o jejich volný čas. Dobře organizovaná turistika obsahuje proto i řadu tzv. doprovodných programů, které zvýrazňují atraktivnost nabízených služeb a doplňují celý produkt cestovního ruchu a dávají mu osobitý charakter (Stříbrná, 2015).

Cestovní ruch jako činnost osoby, cestující přechodnou dobu do místa mimo jejího místa bydliště, a to na dobu kratší, než je stanoveno, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě (Petrů, 2007).

Cestovní ruch je rovněž významnou součástí ekonomiky, jelikož jsou s cestovním ruchem spjaty ubytovací a stravovací služby, doprava a průvodcovské služby. V cestovním ruchu se dají získat místa pro nové pracovní příležitosti, lidé zde najdou uplatnění jak v různých hotelech, tak v restauracích či cestovních kancelářích (Drobná, a další, 2010).

3.1.2 Druhy cestovního ruchu

Druhy cestovního ruchu dle Heskové (2006):

- Rekreční
- Sportovní
- Dobrodružný
- Myslivecký a rybářský
- Náboženský
- Lázeňský
- Zdravotní

- Obchodní
- Kongresový
- Stimulační

3.1.3 Účastník cestovního ruchu

3.1.3.1 Návštěvník

Za návštěvníka je pokládána „jakákoliv osoba, která cestuje do jiného místa, než je místo jejího běžného pobytu (obvyklé prostředí osoby), na dobu delší než 12 po sobě jdoucích měsíců, přičemž účel návštěvy je jiný než výkon činnosti odměňované z navštíveného místa“ (Ryglová, 2009).

3.1.3.2 Turista

V domácím cestovním ruchu je za turistu považována osoba s trvalým pobytem v dané zemi, cestující do jiného místa odlišného od jejího běžného životního prostředí, na dobu zahrnující alespoň jedno přenocování, ale ne na dobu delší šesti měsíců, přičemž hlavní účel je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě (Pourová, 2010).

3.1.3.3 Výletník

Je charakterizován jako „dočasný návštěvník, který se v navštíveném místě nebo zemi zdrží pouze jeden den, bez přenocování (Ryglová, 2009).

3.1.3.4 Stálý obyvatel

V případě domácího cestovního ruchu je jím osoba, žijící alespoň po dobu šesti měsíců na daném místě. Oproti mezinárodnímu cestovnímu ruchu, jde o osobu, která žije v dané zemi alespoň po dobu jednoho roku (Ryglová, a další, 2011).

3.1.4 Horský a vysokohorský cestovní ruch

Horský a vysokohorský cestovní ruch představuje soubor činností spojených s pobytem ve vhodném přírodním prostředí horských a vysokohorských středisek cestovního ruchu. Jeho účastníci využívají aktivit jako je pěší horská a vysokohorská turistika, horolezectví, v zimě lyžování, sáňkování, snowboarding (Hesková, 2006).

3.2 Venkovská turistika

Hlavním tématem této bakalářské práce je venkovská turistika, proto je součástí této kapitoly definování pojmu agroturistika a venkovská agroturistika.

3.2.1 Charakteristika venkovské turistiky

Venkovský cestovní ruch zahrnuje agroturistiku, venkovskou turistiku, ekoagroturistiku, chataření a chalupaření.

Venkovská turistika není pouze agroturistika. Venkovská turistika zahrnuje tisíce šikovných a kvalitních ubytovatelů bez vlastního hospodářství, zajímavé místní pamětihodnosti, rodinné farmy bez ubytování, jezdecké kluby nebo řemeslné dílny, které jsou otevřené návštěvníkům. Rodinných farem s ubytováním, na kterých je postavená klasická agroturistika, jsou u nás spíše desítky než stovky (Nosková, 2017).

Venkovský cestovní ruch (často označovaný jako venkovská turistika) je cestovní ruch rozvíjející se mimo oblast rekreačních a turistických center, ale i mimo oblast městského osídlení. Zahrnuje rekreační pobyty ve vesnickém osídlení i mimo něj, v chatových lokalitách, samotách i v malých městečkách (Pourová, 2010).

Venkovská turistika se svými specifickými by tedy měla být:

- umístěna do venkovských oblastí;
- budovaná na zvláštních rysech venkovského světa (malovýroba, otevřený prostor, kontakt s přírodou, kontakt se zvířaty, tradiční zvyky a způsoby);
- venkovská ve svém měřítku, tj. malé budovy, malá sídla apod.;
- tradiční, že poroste pomalu a organicky ve spojení s místními rodinami.;
- často zřízena na místní úrovni a rozvíjena s cílem zajistit dlouhodobý rozvoj dané oblasti;
- trvale udržitelná, její rozvoj by měl pomáhat udržovat zvláštní venkovský charakter dané oblasti a neměl by likvidovat místní zdroje. Na venkovskou turistiku by se mělo hledět jako na potenciální nástroj ochrany přírody a krajiny a trvale udržitelného rozvoje spíše než jako na urbanizační a rozvojový nástroj;

- složena z mnoha druhů, které umožní komplexní obraz venkovského prostředí, ekonomiky a historie (Stříbrná, 2005)

3.2.2 Rysy venkovské a městské společnosti

Rysy venkovské společnosti	Rysy městské společnosti
Komunita	Společnost lidí
Sociální oblast charakterizující vztahy lidí s málo rolami, ale rozmanitými	Sociální oblast charakterizující vztahy lidí s mnoha překrývajícími se rolami
Různé společenské role plní jedna osoba	Různé společenské role plní různí lidé
Jednoduchá ekonomika	Rozmanitá ekonomika
Malá dělba práce	Velká specializovanost pracovních sil
Připisované postavení	Dosažené postavení
Vzdělání podle dosaženého postavení	Postavení odvozené od vzdělání
Přijetí role ve společnosti	Angažovanost pro dosažení role ve společnosti
Kompaktní síť vztahů	Volná síť vztahů
Lidé, kteří se zde narodili a vyrůstali	Kosmopolité
Ekonomická kategorie je jednou z několika kategorií	Ekonomická třída je hlavní kategorií
Stmelování společnosti	Segregace
Integrace do pracovního prostředí	Odloučení od pracovního prostředí

Tabulka 1: Rysy venkovské a městské společnosti, (Stříbrná, 2015)

3.2.3 Záměr návštěvy venkova

V posledních letech roste poptávka po ubytování na venkově díky posouzení trendu v cestovním ruchu. Ústup od masové rekreace ve velkých turistických centrech je znatelný. Člověk žijící celý rok ve velkém městě je ustavičně vystaven značnému sociálnímu tlaku, hledá především klid, a to nejlépe v klidném, nerušeném a pěkném prostředí.

Na venkov přijíždějí rekreanti všech věkových kategorií a různorodých zájmů, nejčastěji to však jsou rodiny s dětmi (Rosa, 2002).

3.2.4 Služby a aktivity venkovské turistiky

Venkovská turistika má mnoho podob a nejedná se jen o agroturistiku. Zahrnuje hlavně dovolenou s ubytováním na farmách, obsahuje i dovolenou v přírodě, ekoturistiku, dovolenou s pěší turistikou, horolezectví, jezdectví na koni, dobrodružství, sportovní a zdravotní turistiku, myslivost, rybaření, cesty za poznáním, turistiku za dědictvím minulosti a v některých oblastech i etnickou turistiku (Stříbrná, 2015).

3.2.5 Ubytovací služby na venkově

Hromadná ubytovací zařízení připadající v úvahu pro provozování venkovské turistiky, jsou to v zásadě malé hotely a penziony. Kategorie hotel je hromadné ubytovací zařízení nejméně s deseti pokoji pro hosty, vybavené zejména stravovacími službami a přechodným ubytováním. Kategorie penzion je hromadné ubytovací zařízení minimálně s pěti pokoji, s omezeným rozsahem společenských a doplňkových služeb, nicméně ubytovací služby jsou srovnatelné s hotelem (Stříbrná, 2015).

3.2.6 Chataření a chalupaření

Jedná se o chatové osady lokalizované mimo vesnické osídlení, případně o rekreační objekty na samotě nebo o kempy umístěné ve volné přírodě aj. Tento cestovní ruch využívá soukromých zařízení místo veřejných nebo podnikových zařízení, bývá někdy označován jako „cestovní ruch mimo veřejné formy“ (Pourová, 2010).

3.2.7 Vysokohorská turistika

Představuje typické střídání skalnatých úseků a úseků pokrytých ledem a sněhem. Vysokohorskou turistiku provozují zájemci v rámci Klubu českých turistů. Jedná se o specifický druh turistiky, provádí se ve skalních oblastech, horách a velehorách, ve skalním terénu, ledovcích a zajištěných cestách (ferratách).

Horská turistika je turistika ve vysokohorském prostředí nad přirozeným pásmem lesa. Túry často vedou i v poměrně velkých nadmořských výškách, nepřekračují ale hranici sněžné čáry. U vysokohorské turistiky technická obtížnost túry nepřesahuje II. Stupeň UIAA (klasifikační stupnice pro volné lezení) a není nutno při ní bivakovat (Pěší turistika krok za krokem, 2018).

V roce 2021 v termínu 9. – 12. září se uskuteční již 11. ročník celorepublikového svazu „Dny vysokohorské turistiky na skalách Žďárských vrchů. Pravidelně jsou zváni i neorganizovaní zájemci o tento druh turistiky a zájemci o pěší turistiku a cykloturistiku.

3.2.8 Svaz venkovské turistiky a agroturistiky

Svaz venkovské turistiky je dobrovolná organizace. Svaz sdružuje podnikatelské subjekty podnikající v cestovním ruchu se zaměřením na venkovskou turistiku a ostatní příznivce rozvoje venkovské turistiky. Účelem organizace je posílení významu cestovního ruchu v ekonomice, zachování českého venkova a zlepšení jeho přírodních, historických a sociálních hodnot (2014).

Podnikatelský svaz se v první řadě zaměřuje na sledování cílových skupin návštěvníků, které tvoří většinou trvalou klientelu ubytovatelů venkovské turistiky a agroturistiky. Praxe posledních let potvrzuje, že nejčastějšími návštěvníky venkovských zařízení jsou rodiny s dětmi nebo aktivní senioři s vnoučaty, objevují se i rodiče bez dětí (Stříbrná, 2015).

3.2.9 Venkovská turistika a agroturistika – zahraniční vzory

Tendence využívat svůj volný čas ve venkovském prostředí se v některých zemích světa traduje již několik desítek let. Stále je vyhledáváno kvalitní životní prostředí, klid, spojení s přírodou a zvířaty, často i samotu, prostředí bez techniky, originální možnosti využití volného času a zábavy (Pourová, 2010).

Nejčastějším vzorem pro podnikání ve venkovské turistice a agroturistice je z NSR (ze spolkového státu Bavorsko) a Rakousko (spolkové země Dolní Rakousko). Velmi dobrá přeshraniční spolupráce podnikatelů je ze Šumavy a Českého lesa, tzv. zájmového sdružení právnických osob Šance pro jihovýchod s institucemi cestovního ruchu a podnikateli v cestovním ruchu okresu Regen v Bavorském lese (Stříbrná, 2005).

3.3 Agroturistika

Stejně jako vymezení pojmu venkovská turistika, bude definována agroturistika.

3.3.1 Charakteristika agroturistiky

Agroturistika je forma venkovského cestovního ruchu, která stále roste. Je to turistika na venkově a na farmách, nejvíce rozšířena v západních zemích.

Agroturistika je v podstatě trávení volného času v tradičních venkovských podmínkách. Často je spojena s provozováním starých venkovských tradic a dobrovolnickou prací v zemědělství. Návštěvníci agroturistiky jsou typicky ubytováni na statcích, farmách či ekofarmách. Zapojují se do hospodářských prací a seznamují se s prostým venkovským životem. Za agroturistiku je možné považovat i návštěvy vinic a vinných sklípků a míst, kde se zachovává určitý typ tradiční zemědělské výroby (Lišková, 2016).

Dle Pourové (2010) se v České republice agroturistika postupně rozvíjí. Tato forma turistiky je významnou podnikatelskou činností, která může být pro venkov potenciálním zdrojem příjmu a nových pracovních příležitostí.

Dle Škodové-Parmové (2007) agroturistika je charakterizována přímým vztahem k usedlostem se zemědělskou prací a zemědělskou funkcí.

K hlavním lákadlům agroturistiky dříve patřila samotná možnost práce na farmě, zahradě nebo v sadu, ale tato její součást ustupuje do pozadí. Naopak roste význam jiných aktivit - kontakt se zvířaty, vyjížděky na koních, ochutnávky domácí kuchyně, poznávání venkovského folkloru, tradic a řemesel, souznění s okolní přírodou, rybaření, cyklovýlety a hlavně klid (Dudák, a další, 2012).

3.3.2 Význam agroturistiky

Základním významem je zachování a rozvoj venkovského života. Agroturistika je důležitým příjmem pro daný region a zemědělce.

Provozování agroturistiky bezprostředně souvisí s ochranou přírody, ochranou přírodních zdrojů a krajinotvorbou. S faktory, které tvoří základ pozitivního přístupu k ochraně přírodního prostředí (Stříbrná, 2005).

Dle Pourové (2010) agroturistika pro zemědělské subjekty:

- je doplňkovým zdrojem příjmů farmy nebo zemědělského podniku, který přináší existenční jistotu
- výrazně finalizuje produkci podnikatelských subjektů, mohou výhodněji zpeněžit vlastní výrobky, ubytovací kapacity, prostředí farmy, pole, louky i krajinu
- vytváří podmínky pro hospodaření i na méně výnosných nebo ohrožených zemědělských farmách a podnicích
- při provozování agroturistiky je vyžadován určitý stupeň vybavenosti zemědělské usedlosti a tím se zvyšuje celkový standard zemědělských domácností aj.

Dle Páskové (2009) agroturistika pro obce má:

- finanční přínos
- snížení migrace obyvatel z vesnic do měst
- zlepšení ekonomické a sociální situace
- zvýšení návštěvnosti obce, kulturních i historických památek
- rozvoj kulturních a společenských událostí
- podpora místních zvyků a tradic

Dle Páskové (2009) je významem agroturistiky pro regiony a stát:

- stabilizace osídlení na venkově
- snížení nezaměstnanosti
- posílení mezistátního cestovního ruchu
- podpora státního cestovního ruchu

Ministerstvo zemědělství poskytuje dotace na agroturistiku dlouhodobě, prakticky již od roku 2004. V období 2007-2013 se zaměřilo na podporu venkovské turistiky v obcích do 2000 obyvatel, a to v Programu rozvoje venkova (PRV) prostřednictvím dotačního opatření Podpora cestovního ruchu (Sekáč, 2016).

3.3.3 Psychologie zákazníka

Velmi důležitým faktorem je znalost potenciačních zákazníků. Je zásadní vědět, jakou cílovou skupinu vyhledat a následně oslovit.

Výběr klientely je nesmírně důležitý. V cestovním ruchu jde o velmi vážný bezprostřední kontakt podnikatel – zákazník je běžnou záležitostí a představuje zároveň nejdůležitější součást nabídky produktu cestovního ruchu (Stříbrná, 2005).

Důkladná znalost požadavků cílové skupiny klientely je pro agroturistické podnikání velmi významná. Tato znalost může usnadnit komunikaci s hosty, především s hosty zahraničními (Pourová, 2010).

Nejčastější skupiny, které vyhledávají pobyty na venkově jsou rodiny s dětmi, hosté zaměřeni na zdravý životní styl, hosté zaměřeni na přírodu, sportovně založení lidé, senioři, děti s pedagogickým doprovodem, tělesně postižení, kluby a spolky.

3.3.4 Ubytovací služby agroturistiky

Pro agroturistiku je typické zejména ubytování v soukromí. Ubytování v soukromí lze provozovat pronájmem obytné místnosti, bytu anebo pronájmem rekreačního objektu (chata, srub, chalupa, rekreační domek). Pro tuto formu ubytování je doporučováno nejvíce deset lůžek na objekt (Stříbrná, 2015).

3.3.5 Rozvoj agroturistiky

K rozvoji agroturistiky na národní i regionální úrovni docházelo díky dotační podpoře a iniciativě organizací i jednotlivců. Výsledný efekt jejich činnosti však neodpovídá vynaloženému úsilí ani prostředkům. Tento stav lze přičíst i chybějícímu plánu rozvoje agroturistiky, která by již počátkem století stanovila společné cíle a prostředky k jejich dosažení (Brož, 2017).

Do budoucna nelze očekávat kvantitativní nárůst počtu dalších agroturistických farem. V České republice byl zpretrhán, vinou kolektivizace zemědělství, přirozený vývoj malých zemědělských hospodářství, jak je známe z okolních států – Rakouska, Německa a Francie (Stříbrná, 2015).

3.3.6 Negativní aspekty agroturistiky

Dle Pourové (2010) se agroturistika může projevovat i negativně, a to hlavně konkurencí v rozložení a využívání pracovních sil pracovníků zemědělské farmy - hlavní sezóna cestovního ruchu je podstatě shodná s hlavní sezónou v zemědělství (žňové práce). Dalším dopadem je konkurence z hlediska umístění volného kapitálu.

3.3.7 Charakteristika ekoagroturistiky

Ekoagroturistika je agroturistika provozovaná na certifikované ekologické farmě. Ekologické farmy nepoužívají při výrobě rostlin a chovu zvířat žádné syntetické přípravky ani hnojiva, zvířata jsou chována přirozeným způsobem. Produkty ekologického zemědělství podléhají přísné kontrole a smějí používat ochrannou známku BIO (Rosa, 2002).

3.4 Marketing

3.4.1 Marketing v cestovním ruchu

Marketing dnes sehrává velkou úlohu v cestovním ruchu, který je ovlivněn velmi rychlými změnami. Trh se stává komplexnější a členitější, konkurence je profesionálnější. Cestovní ruch (včetně venkovské turistiky) je proto nucen zavádět nové služby, lépe volit cílovou skupinu a cílové trhy (Pourová, 2010).

Existuje několik definic marketingu cestovního ruchu. Například J. Kripendorf (1971) ve své práci Marketing cestovního ruchu definuje marketing cestovního ruchu „jako systematickou a koordinovanou orientaci podnikatelské politiky cestovního ruchu, jakož i soukromé a státní politiky cestovního ruchu na místní, regionální, národní a mezinárodní úrovni na co nejlepší uspokojování potřeb určitých skupin zákazníků při dosažení přiměřeného zisku“ (Hesková, 2006).

Základním marketingový principem v cestovním ruchu je uspokojení zákaznickových potřeb a přání, dále nepřetržitost podstaty marketingu, vytvoření marketingového výzkumu, úsilí všech oddělení marketingu.

3.4.1.1 Marketingový mix cestovního ruchu

Marketingový mix v cestovním ruchu obsahuje čtyři základní prvky, tzv. 4P:

- Product – produkt,
- Price – cena,
- Place – místo,
- Promotion – marketingová komunikace.

Produkt – při rozhodování o velikosti nabízených služeb se využívá poznatků segmentace trhu. Produkt/Výrobek by měl maximálně uspokojovat zájmy zákazníka.

Cena - peněžní vyjádření hodnoty zboží a služeb. Existují ceny pevné a ceny pohyblivé. Ceny pevné jsou regulované státem, jejich menší část ceny energií, nájemné ve státních bytech. Ceny pohyblivé jsou závislé na nabídce a poptávce.

Místo – nebo-li distribuce je způsob, jakým se zboží dostává ke konečnému spotřebiteli, závisí na druhu zboží, ovlivňuje výši nákladu

Propagace - cílem je ovlivňování zákazníka, tak aby si výrobek koupil. Hlavní smysl je navýšení prodeje a dosažení zisku.

Různí autoři doplňují tento základní mix o další proměnné P, ale různí autoři uvádějí i odlišný počet P a zatím nedošlo k jejich jasné shodě. Morrison považuje za nejvýznamnější tyto následující 4P:

- Packaging – tvorba balíku služeb,
- People – lidé,
- Partnership – spolupráce,
- Programming – tvorba programů.

(2018)

3.4.2 Marketing ve venkovském cestovním ruchu

Marketing je způsob řízení hospodářské činnosti s pomocí trhu a s cílem dosažení dlouhodobé ziskovosti. Základem je průzkum trhu, který se dále dělí na průzkum poptávky (zjišťování zájmu zákazníků) a průzkum nabídky (informace o konkurenci).

Podnikání ve venkovské turistice a agroturistice vyžaduje změnu postojů obyvatel venkova, doplnění znalosti o tuto oblast podnikání a schopnost orientovat se v tržních podmínkách. V hospodářství platí rčení „Zákazník je králem a trh je jeho královstvím“, proto jsou důležité znalosti marketingu (Pourová, 2010).

Základní hledisko marketingové koncepce je nejdůležitější zaměřit se na cílový trh a orientaci zákazníka. Poté koordinaci všech marketingových funkcí, dosažení cílů podniku.

3.4.3 Produkt agroturistického podnikání

Produkt je tvořen jádrem, který se rozděluje na základní produkt a rozšířený produkt.

Jádro produktu agroturistického podnikání představuje motivaci zákazníka k nákupu nabízeného produktu (výrobku/služby) a základní služby, které je možno zákazníkům nabídnout.

Dle Pourové (2010) jádro produktu agroturistického podnikání tvoří:

- pobyt na farmě/v zemědělském podniku
 - kontakt s přírodou
 - kontakt se zvířaty
 - klidné a zdravé prostředí
- domácí strava
 - čerstvé suroviny
 - krajové speciality
 - neobvyklé produkty (kozy sýr)
 - racionální výživa
 - domácí potraviny
- bezstarostné a aktivní formy zábavy
 - péče o zvířata
 - práce na zahradě nebo na poli
 - relaxace v klidném prostředí
 - sport – cyklistika, jízda na koních, pasení dobytka a hus

3.4.4 Marketingový plán

3.4.4.1 Průzkum trhu

Díky průzkumu trhu se zjišťují informace o produktech, konkurenci, spotřebitelích a o cenách.

3.4.4.2 Sestavení marketingového plánu

Nejdříve je za potřebí zjistit situaci na trhu, jak hospodářskou, tak politickou. Dále analyzovat konkurenci. Určit si dobrou strategii – přehled dlouhodobých cílů podniku. Následně způsob, jakým dosáhnout těchto cílů.

3.4.5 Strategie podniku

3.4.5.1 Swot analýza

Tato metoda zahrnuje hodnocení marketingového prostředí firmy. Skládá se ze dvou částí – Swanalýza a OTanalýza.

3.4.5.2 BCG analýza

Bostonská metoda závisí na porovnávání růstu a podílu výrobku na trhu.

3.5 Prostředky reklamy

Cílem reklamy je vzbudit zájem zákazníka a přesvědčit ho o důvodu koupě. Je to placená forma propagace, často objednávána u reklamních agentur. Cena reklamy se stává nákladem budoucího výrobku/služby.

Hlavními prostředky jsou média (rozhlas, televize, internet), noviny, časopisy, letáky, billboardy. Reklama by měla být pravdivá, působivá, věcná a vkusná.

Propagace venkovského cestovního ruchu a agroturistiky je v České republice na nižší úrovni, než je tomu např. v Rakousku a Velké Británii. Přesto se propagace každým rokem zlepšuje. Příčiny je možno spatřovat hlavně v nedostatku finančních prostředků a v nedostatečné spolupráci jednotlivých subjektů cestovního ruchu (Pourová, 2010).

Důležité jsou i reklamní tabule, upozorňující na služby. Podmínky využívání této formy reklamy upravují většinou místní vyhlášky. Je zde přímá vazba na zákon o místních poplatcích (Stříbrná, 2005).

3.5.1 Propagační materiály

Každý podnikatel v cestovním ruchu se chlubí zařízením a službami, které nabízí turistům a návštěvníkům. Většinou jde o ubytovací a stravovací zařízení.

Důležité informační zázemí turistů a návštěvníků představuje tzv. turistická literatura, tj. mapy, pohlednice, turistické informace v podobě tištěných průvodců, letáky apod. Je nezbytnou součástí propagace, aby byla běžně dostupná, podnikatel by ji měl považovat za prioritní informační médium (Stříbrná, 2015).

Nabídka zájezdů a jednotlivých služeb je v cestovním ruchu realizována zejména pomocí nabídkových katalogů, plakátů, reklamy v časopisech a v televizi. Nejvýznamnější formou nabídky je nabídkový katalog zájezdů (Hesková, 2006).

4 Vlastní práce

4.1 Charakteristika Rakouska

Součástí této kapitoly je stručné představení Rakouska, základních informací o Rakousku, charakteristiku zemědělství, druhy ubytování, pěší turistiku, lyžování a známé vyhlídky.

Rakousko, oficiálně Rakouská republika, je vnitrozemský stát ve střední Evropě, s rozlohou 83 879 km². Celková populace je 8,8 mil. obyvatel, z toho 44 % lidí žije ve venkovském prostoru. Hustota zalidnění činí 106 ob/km². Hlavním městem Rakouska je Vídeň. Úředním jazykem je němčina. Měnová jednotka je 1 rakouský šilink.

Hraničí celkem s osmi státy s Českem a s Německem na severu, Itálií a Slovenskem na jihu, Slovenskem a Maďarskem na východě a na západě se Švýcarským a Lichtenštejnskem.

Rakousko se člení do 9 spolkových zemí: Vídeň, Dolní a Horní Rakousy, Tyrolsko, Štýrsko, Salcbursko, Korutany, Vorarlbersko a Burgenland.

Asi dvě třetiny území vyplňují Alpy, které se dělí se na Severní vápencové Alpy, Centrální krystalické Alpy a Jižní vápencové Alpy. Od severu až k Dunaji zasahují granitové plošiny Českého masívu, na hranicích s ČR pohoří Böhmerwald (Šumava) a Freiwald (Novohradské hory). Hlavní řekou je Dunaj s přítoky Inn, Traun, Enns. Na jihu teče Dráva a Mura, nejzápadnější část odvodňuje Rýn. V Alpách a podhůří je mnoho ledovcových jezer, zejména v Solné komoře (Attersee) a v Korutanech. Do Rakouska zasahuje na západě Bodamské jezero, na východě stepní jezero Neziderské. Podnebí je mírné, na východě více kontinentální s většími teplotními rozdíly, v horách v závislosti na nadmořské výšce studené velehorské (1999).

4.1.1 Zemědělství

Zemědělský sektor v Rakousku je charakterizován malými a středními farmami v oblastech s obtížnými podmínkami pro hospodaření. 87 % farem se nachází v horských oblastech. Velikosti farem se většinou pohybují okolo 20 ha. Podíl zemědělských podniků má rodinnou formu, a pro zhruba polovinu farem slouží jako přivýdělek pro členy rodiny (Jeníková, 2016).

4.1.2 Ubytování

Všechny cestovní kanceláře nabízejí seznam ubytovacích zařízení. U většiny lze zařídit i rezervace, zdarma či za menší poplatek.

Druhy ubytovacích zařízení:

- Hotely – v rozpětí od levných až po pětihvězdičkové
- Penziony B&B – pensiony a Gasthöfe, od prostých městských podniků až po horské chaty
- Ubytování v soukromí – nejvíce cenově výhodné
- Ubytování na farmách – nejvíce navštěvované rodinami, některé jsou v provozu však jen přes léto
- Horské chaty – většinou v provozu od pozdního června do poloviny září, nicméně je nutná rezervace
- Táboření

(Di Cuda, a další, 2017)

4.1.2.1 Ubytování na statku

Ubytování na statku je nejtypičtější způsob ubytování v Rakousku. Tolik rodinných selských hospodářství není v žádné z okolních zemí. Statky jsou často i více století staré, působí lákavě k dokonalé dovolené. Ubytování na statku nabízí tradiční prostředí, typické rakouské snídaně s prvotřídními potravinami vyrobenými přímo na statku nebo v nejbližším okolí (Ackermann, 2014).

4.1.3 Pěší turistika

Pro Rakušany není pěší turistika sport, ale druhá přirozenost. Pro turisty jsou vhodné vysokohorské stezky, které převládají na hornatém západě země. Malebné stezky jsou i v nížinných oblastech, jako např. vinařský kraj Wachau. V létě je možné využít tematických túr s průvodci, pro držitele karet hosta jsou tyto túry často zdarma. Témata se pohybují od bylinkářských cestiček po pozorování divoké zvěře, půldenní túry i fotografické výpravy (Di Cuda, a další, 2017).

Často oblíbené jsou tzv. túry od chaty k chatě. Tyto chaty u stezek nabízejí možnost absolvovat vícedenní alpské túry s malým batohem. Většinou cesta k další chatě trvá 5-6 hodin, proto není nutné nosit s sebou stan. Chaty jsou většinou v provozu od poloviny června

do poloviny září. Spousta chat má společenskou místnost, kde se všichni turisté setkávají a vyprávějí si příběhy ze svých cest.

Nejlepší vysokohorskou túrou je vysoko položená Pinzgauer Spaziergang, která nabízí úchvatné pohledy na zasněžené Vysoké Taury Kitzbühelské Alpy. Při vysokohorských cestách je však nutné si zařídit průvodce, jestliže není dostatečná znalost dané oblasti.

4.1.4 Lyžování

Oblíbenou vysokohorskou aktivitou v Rakousku je lyžování a snowboarding. Při dotazníkovém šetření bylo zjištěno, že nejvíce vyhledávaná aktivita při pobytu v Rakousku je pěší turistika, kterou vyhledává 61 dotazovaných z celkem 92 osob. Těsně na druhém místě s 56 hlasy bylo zvoleno lyžování, díky významným lyžařským skiareálům. V Rakousku jsou lyžařské svahy vhodné pro všechny kategorie lyžařů, a to jak pro začátečníky, slalomáře či freeridery. Nejlepší lyžařské středisko je Ski Amadé v Salcbursku, které je největší lyžařskou rakouskou oblastí s 760 km sjezdovkami. Dále např. Ski Arlberg, Zell am See-Kaprun a Kitzbühel. Vysokohorské lyžování na sjezdovkách i ledovci je atraktivní v proslulém Schladmingu.

4.1.5 Vyhlídky

Jednou z nejznámějších vyhlídek je Dachstein, na kterém se nachází vyhlídková plošina Skywalk trčící do prázdna. Další známou vyhlídkou Riesenrad proslulé vídeňské kolo, které nabízí nádherný výhled na Vídeň. Festung Hohensalzburg nabízí překrásný výhled na střechy Salcburska.

4.2 Selské statky

V této kapitole jsou představeny známé selské statky v Rakousku a v České republice.

Statky představují každodenní kontakt s přírodou, jedinečnou atmosféru středověkých časů a prožití krásných chvil s lidmi, kteří žijí v pevném svazku s rodnou půdou (2016).

Převážně jsou statky v rodinném vlastnictví a slouží i jako hlavní příjem domácnosti. Následně budou představeny statky a jejich aktivity v Rakousku a v České republice.

4.2.1 Selské statky v Rakousku

Rakouské zemědělské podniky jsou typickými malými podniky a vysokým podílem horského zemědělství. V horách se nachází až 87 % všech rakouských farem. Jejich průměrná rozloha však nedosahuje ani 20 hektarů (Zachová, 2019).

Biostatek Zehenthof v maličké obci Semriach se nachází v rakouské spolkové zemi Štýrsko. Statek byl postaven v roce 1836, ale již v roce 1695 bylo možné bydlet v dalším stavení. Na Zehenthof si hosté mohou vyzkoušet každodenní život na venkově. Den začíná tzv. pastvou pro oči, kde snídáte domácí potraviny ze zdejší ekologické farmy. Na loukách se pase stovka krav a telat. Hosté se nemusí vzdát komfortu, na který jsou zvyklí. To, co pobyt na statku přináší, může vést k velkému oddychu od stresu a každodenních problémů. Pro návštěvníky je neskutečně příjemné poznat nový styl života, který je naplňuje zcela nepoznanými požitky.

Farma Seyfrieds patřící rodině Bauerovým, se nachází v Dolním Rakousku. Farma je zejména zaměřena na pěstování a následné zpracování bylinek. Největší příjmy se skládají z pěstování máty, prodeje dřeva a masného skotu. Chod farmy zajišťuje 10 zaměstnanců, v zimě pouze 4 zaměstnanci (Jeníkovská, 2016).

Dalším známým statkem je Höchbauer patřící rodině Weberovým. Statek vznikl již v roce 1635, a dědí se z generace na generaci. Nejdříve měli jen tři hektary louky, krávu, velkou zahradu a lesní hospodářství. Později si vybudovali i pokoje pro ubytování hostů.

Dnes farma slouží jako rolnické muzeum se sbírkou starých nástrojů, se kterými se pracovalo dříve. Hosté mají na farmě možnost ochutnat např. domácí tmavý chléb, různé džemy, bylinné čaje či bylinné soli. Přes den vyzkoušet práci na farmě, relaxovat ve zdejší přírodě či v zahradě pod lípou. A večer místo televize je příjemnější poslouchat „koncert“ cvrčků (red, 2017).

Metzlerova farma v Eggu je určena pro malé farmáře. Metzlerovi přebudovali statek na unikátní moderní projekt, kde je ve stodole možné potkat všechna domácí zvířata. Vyrábí se zde přírodní kosmetika vyráběná ze syrovátky (Červenková, 2019).

4.2.2 Selské statky v České republice

České farmy mají v průměru největší rozlohu v EU, pro tuzemské zemědělství jsou hlavní dotační podporou přímé platby na plochu. Pro český venkov jsou typické rozsáhlé lány polí a velkochovy dobytka (Zachová, 2019).

V roce 1992 vznikla farma rodiny Hájkových v Jeníkově. Ze začátku se věnovali chovu mléčného skotu a prasat. Brambory jsou zde pěstovány na cca 8 hektarech půdy z celkových 70 hektarů a tvoří zásadní část příjmů farmy (Jeníkovská, 2016).

Bio rodinná farma Menšík v Beskydech na úpatí hory Ondřejník. Farma od roku 2011 vyrábí ve vlastní minimlékárně několik druhů domácích mléčných výrobků a nabízí ubytování v apartmánu. Hosté mohou nahlédnout do života farmy a poznat beskydský region

Jelení farma Ječmeniště v Jihomoravském kraji. Na farmě je možné zhlédnout živé stádo jelena evropského s možností posezení na letní terase s občerstvením. V útulné vinárně hosté mohou nerušeně strávit svůj čas a pobavit se s přáteli. Majitelé poskytují pohodlné zázemí při degustaci odrůdového, známkového, ročníkového a sudového vína z oblasti znojemska.

Rodinná kozí a ovčí farma v obci Držovice se nachází necelé 3 km od městečka Ústěk. Na farmě žijí kozy a ovce, i hospodářská zvířata zařazena do ekologického zemědělství. Od ledna 2010 veškerá zdejší produkce nese označení BIO. Dvakrát do roka se na farmě konají Dny otevřených dveří, při kterých jsou zajištěny prohlídky a workshopy.

Penzion Keramika v Jindřichově Hradci je určen pro návštěvníky, kteří jsou tvůrčí osobností nebo vyhledávají práci s hlínou. Penzion nabízí program výroby keramických produktů určený pro specialisty, ale i pro úplné začátečníky (2020).

4.3 Rozvoj agroturistiky

Program rozvoje venkova v Rakousku se zaměřuje na tři hlavní cíle. Prvním cílem je zachování ekosystémů a udržitelného využití přírodních zdrojů. Dalším cílem je zvýšení konkurenceschopnosti zemědělského a lesnického sektoru, modernizace farem. Poslední cíl je zaměřený na vytvoření podmínek pro ekonomickou a sociální obnovu venkova (Jeníková, 2016).

V Rakousku si navíc agroturistikou vydělává skoro každý druhý farmář. Podle Karla Havlíčka z Asociace malých a středních podniků a živnostníků, k většímu rozvoji českých farem chybí peníze a také zkušenosti. Myslí si, že v Česku stále chybí provázanost, infrastruktura, jako jsou stezky, kola, jezdecké cesty, určitá tradice restaurací a hospod kolem (Maňourová, a další, 2015).

Venkov nemá dostatek občanské vybavenosti, infrastrukturu a lidí, kteří jsou ochotní pracovat. S životem na venkově bylo dlouhou dobu spjata zemědělství, které většinu osob netáhne. Pro řadu lidí zemědělské podniky nepředstavují dostatečně atraktivní pracovní příležitosti, kvůli podprůměrným platům, ale i velmi náročné práci. Podniky se snaží svou vinu rozšířit i na další aktivity, nejenom zemědělskou produkci (Zachová, a další, 2019).

Zde jsou představeny příklady aktivit, které by mohly pomoci k rozvoji agroturistiky:

- Kempování
- Pěší turistika
- Návštěva obory
- Výprava za divokou zvěř
- Placený rybolov a lov
- Jízda na koni
- Jízda na valníku, lodích, raftech, běžkách
- Horolezectví
- Plavání
- Lukostřelba
- Výroba domácích potravin

4.3.1 Podpora rozvoje agroturistiky

Na větší podporu agroturistiky se hlavně zaměří ministerstvo zemědělství. Díky ministerstvu by měly pomoci dotační programy, které za několika posledních let vybudovali nové pěší trasy nebo vinařské stezky (Maňourová, a další, 2015).

V České republice je podpora agroturistiky spolufinancována Programem rozvoje venkova a z fondů Evropské unie (Hosnedlová, 2019).

Do roku 2013 podle Jaroslavy Nekvasilové agroturistické farmy byly podporovány národními dotacemi z ministerstva zemědělství, dotace však byly těžko dosažitelné. A v současné době už tuto podporu ministerstvo neposkytuje.

4.3.2 Překážky rozvoje agroturistiky

Dnes existuje více než 20 zákonů, které negativně ovlivňují rozvoj venkova, vlastnictví i přírodu. K rozvoji venkova je třeba prosadit, aby jednotlivé lány měly výměru kolem 20-30 ha a méně, zrušit obrovské lány. Velké lány totiž škodí životnímu prostředí, přírodě a zvířatům. Jak se bude ubírat naše zemědělství a zejména venkov v příštích letech, má v rukou tak trochu každý z nás (Lýsek, 2019).

4.4 Srovnání české a rakouské agroturistiky

Součástí bakalářské práce je srovnání české a rakouské agroturistiky, následně komparativní analýza.

4.4.1 Agroturistika v Rakousku

Rakousko je samo o sobě inspirací pro Českou republiku nabídkami služeb na agroturistických farmách.

Agroturistika v Rakousku nabízí díky svým romantickým horským statkům nacházejících v rakouských horských střediscích „lyžování přímo ze statku“. Rakousko nabízí spoustu zážitků i mimo sjezdovky např. v chlévě u zvířat nebo při pečení chleba. Po dni plném lyžařských zážitků se den zakončí srdečným pohostinstvím selské rodiny při příjemném posezení v útulné světnici (PR, 2014).

Pro samotné Rakušany, ale i pro ostatní Evropany je vesnice oblíbenou prázdninovou destinací. Alpy jsou vysokými horami, nádhernými výhledy a lyžařskými svahy, velkým lákadlem pro Rakušany i cizince. Rozvoj turismu je jednou z nadějí, jak zabránit úpadku malých obcí (Zachová, 2019).

4.4.2 Agroturistika v České republice

Česká agroturistika se stále nemůže rovnat té zahraniční. Dlouhodobá tradice venkovského turismu je v alpských oblastech, která je také výrazně financována z národních rozpočtů (Hosnedlová, 2019).

V Česku se agroturistika stává stále oblíbenější. Lidé rádi vyrazí na dovolenou na venkov, učit se jezdit na koních, spát na slámě nebo dojit krávy. Oproti zahraničí je tato turistika pouze vedlejším příjmem. Podle paní Marie z projektu nafarmu.cz, jsou nejvíce vyhledávané koňské farmy, lidé můžou nakouknout, jak se dělají výrobky z bioproduktů např. jogurty nebo domácí chleba (Maňourová, a další, 2015).

Venkovská turistika spojuje venkov, přírodu a zdravé prostředí, což v současné době je nadmíru potřeba. Farmy se často nacházejí v okouzlující přírodě českých hor. Oblíbená farma je např. v Šumavě, kde se nachází proslulý Pension u Sebestiana, který nabízí

vyjížděky na koni a nabídku regionálních produktů. Další známé farmy jsou Vařejkův Dvůr na Vysočině, zmíněná Farma Menšík v Beskydech či Farma Bovine a další (2020).

V alpských zemích má agroturistika dlouholetou tradici ve srovnání s Českou republikou. V Rakousku, Německu a Švýcarsku je agroturistika na vysoké úrovni, proto lze již hovořit o tradiční formě turistiky. Podle Josefa Stehlíka, předsedy Asociace soukromého zemědělství v Berouně, větší rozvoj venkovského turismu brzdí mimo jiné nedostatečná nabídka služeb na venkově.

Čechům v rozvoji agroturistiky brání velká záliba v chataření. Zvýšení atraktivnosti české krajiny by prospělo budování víceúčelových rybníků nebo obnovení polních cest. Podle Miroslava Foltýna, prezidenta Asociace turistických a informačních center, je zvýšení počtu možných turistických cílů přínosem pro danou oblast, a v případě, když se jedná o spojení s kvalitním jídlem, je vítáno obzvlášť (2012).

Je možné, že lidem, kteří pamatují socialistické povinné či povinně dobrovolné brigády na chmelu, při sklizních možná nejde na rozum celá agroturistika. Ale Češi čím dál více milují agroturistiku jako způsob trávení volného času. Při poznávání zdejšího života na venkově, přivítají jako velký bonus neplacenou dobrovolnou práci ve zdejším zemědělství, nejlépe s tradičními způsoby našich předků (Hronová, 2016).

4.5 Komparativní analýza

Faktory	Rakousko	Česká republika
Ubytování na statku	Nejtypičtější typ ubytování, dlouhodobá praxe, kvalitní cesty mezi farmami, velký počet rodinných farem, typické rakouské snídaně	Ne zcela populární typ ubytování, dobrá dopravní a cenová dostupnost, klidné okolí, malý počet rodinných farem zaměřených na agroturistiku
Selská turistika	Malé podniky, vysoký podíl horského zemědělství, v horách se nachází až 87 % všech rakouských farem	Nachází se v přírodě českých hor, nejvíce vyhledávané jsou koňské farmy, farmy jsou v průměru největší rozlohou v EU
Vyhledávané aktivity	Pěší turistika, lyžování, poznávání památek, odpočinek, výroba domácích potravin – sýru, chleba, koláčů	Pěší a vysokohorská turistika, odpočinek, poznávání okolí, sport, poznávání okolí, jízda na koni, horolezectví
Lyžování	Nejtypičtější a nejvyhledávanější sport, hlavně díky vysokým horám, lyžování i na ledovci, dobrý poměr kvality a cen, lyžování přímo ze statku	Menší sjezdovky, jeden z nejoblíbenějších zimních sportů, minimální vzdálenosti, pomoc domácí ekonomice, příznivá cenová hladina
Propagace	Větší, ale ne dostatečná propagace agroturistiky, vybudované povědomí o agroturistice u zákazníků	Nízké finanční prostředky, je nutné zvýšit propagaci agroturistiky i samotného zemědělství
Zájem o agroturistiku	Větší, dlouhodobá tradice, dostatečná infrastruktura – stezky, kola, jezdecké cesty, tradice restaurací a hospod kolem	Menší zájem na základě nedostatečné propagace farem a životu na venkově, nízké povědomí u zákazníků

Agroturistika	Dlouholetá tradice, tradiční forma turistiky, financována z národních rozpočtů, vesnice je oblíbenou destinací místa návštěvy dovolené	Méně rozvinutější, ale stává se stále oblíbenější, nedostatečná nabídka služeb na venkově
----------------------	--	---

Tabulka 2: Komparativní analýza, vlastní zpracování, 2021

5 Výsledky a diskuse

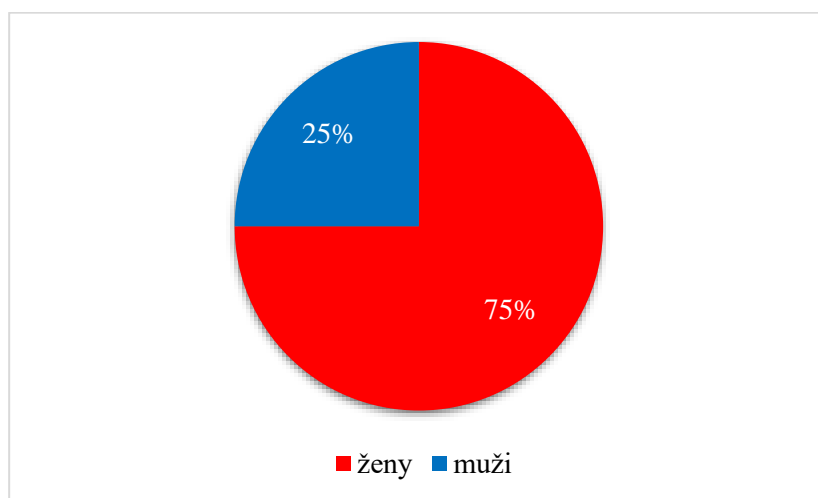
5.1 Dotazníkové šetření

Identifikace respondentů

Dotazník začíná třemi identifikačními otázkami, které se zaměřují na pohlaví, věk a místo bydliště respondentů.

Pohlaví respondentů

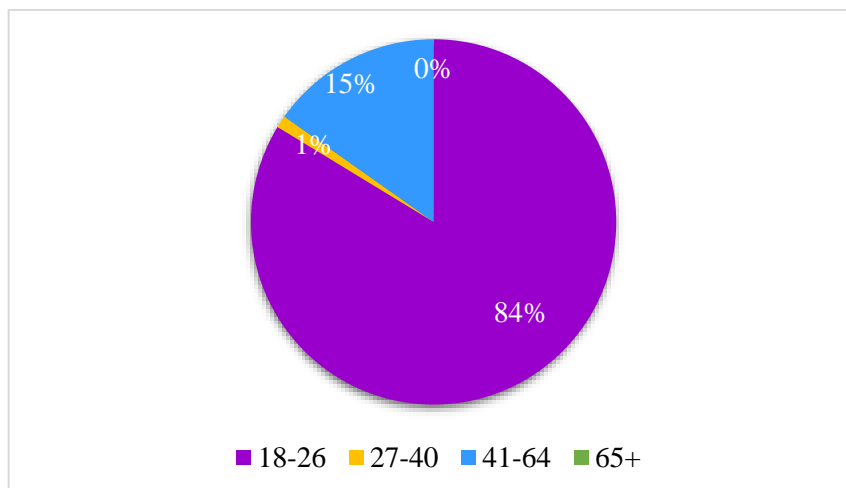
Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 92 respondentů, z nichž 69 respondentů byly ženy a 23 muži.

Graf 1: Pohlaví, vlastní zpracování, 2021

Věková struktura respondentů

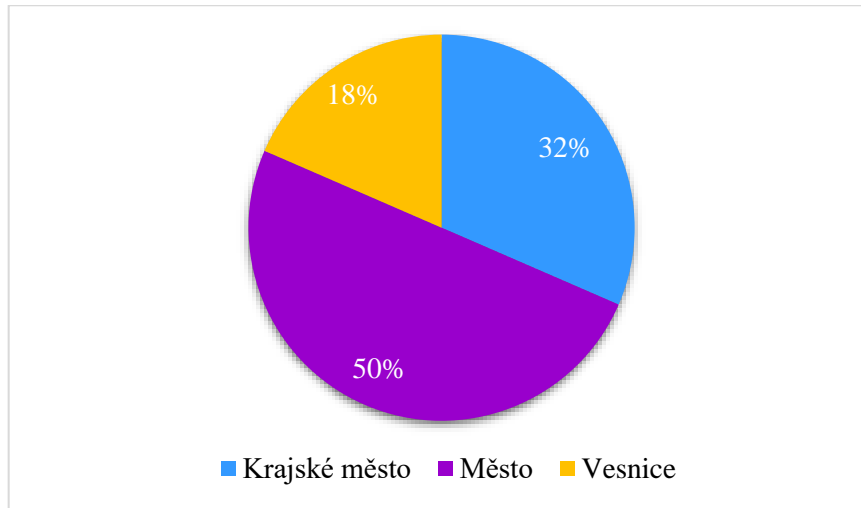
Věková struktura respondentů se z větší části skládala z osob ve věku 18-26 let, kde se vyskytovalo 77 respondentů. Menší část tvořila skupina 41-64 let s 14 respondenty. Ve věkovém rozmezí 27-40 let se vyskytl jen jeden respondent. Respondenti starší 65 let se v dotazníkovém šetření nevyskytovali.

Graf 2: Věková struktura, vlastní zpracování, 2021

Bydliště respondentů

Jedna z identifikačních otázek rozdělovala respondenty podle místa bydliště. Měli na výběr ze třech možností – krajské město, město a vesnice. Na základě výsledků v krajském městě žije 29 osob, ve městě 46 osob a na vesnici 17.

Graf 3: Místo bydliště, vlastní zpracování, 2021

Otázka č. 4 – Setkal/a jste se někdy s pojmem agroturistika?

U této otázky byly jen dvě možnosti ano/ne. Více než polovina tázaných odpověděla, že pojem agroturistika nezná a to celkem 51 z celkového počtu 92. Tito respondenti pokračovali na otázku č. 6, otázka č. 5 by pro ně nebyla smyslná. Respondenti, kteří se

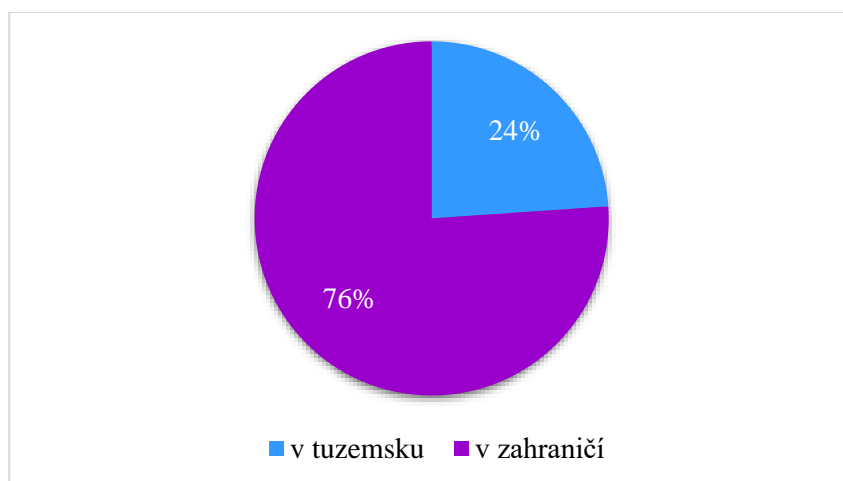
s pojmem agroturistika setkali bylo 41. Tato část respondentů dále pokračovala k otázce č. 5, kde měli stručně vysvětlit, co pod tímto pojmem představují.

Otázka č. 5 – Co si pod pojmem agroturistika představujete?

Na tuto otázku odpovídali pouze ti, kteří u otázky č. 4 zodpověděli ano. Respondentům, kteří tento pojem neznají, se otázka ani nezobrazila a pokračovali otázkou č. 6. Bylo zde za úkol vlastními slovy stručně odpovědět na otázku, co si představují pod pojmem agroturistika. Odpovědi tedy byly získány od 41 respondentů. Většina dotazovaných si pod pojmem agroturistika představuje cestování na farmy/venkov, turistiku na venkov za účelem zemědělství. Dále ubytování a práci na statku spojenou i s dobrovolnou výpomocí. Dvěma respondentům agroturistika připomíná vinařství. Jiní dva respondenti si představují jízdu na koni.

Otázka č. 6 - Kde trávíte raději dovolenou?

Otázka číslo 6 byla zaměřená na místo pobytu dovolené. Na výběr bylo pouze ze dvou možností – pobyt v tuzemsku nebo v zahraničí. Místo dovolené v zahraničí by si vybralo 70 respondentů, což vychází cca na tři čtvrtiny z celkového počtu respondentů. Pobyt dovolené v tuzemsku by raději strávilo 22 respondentů.

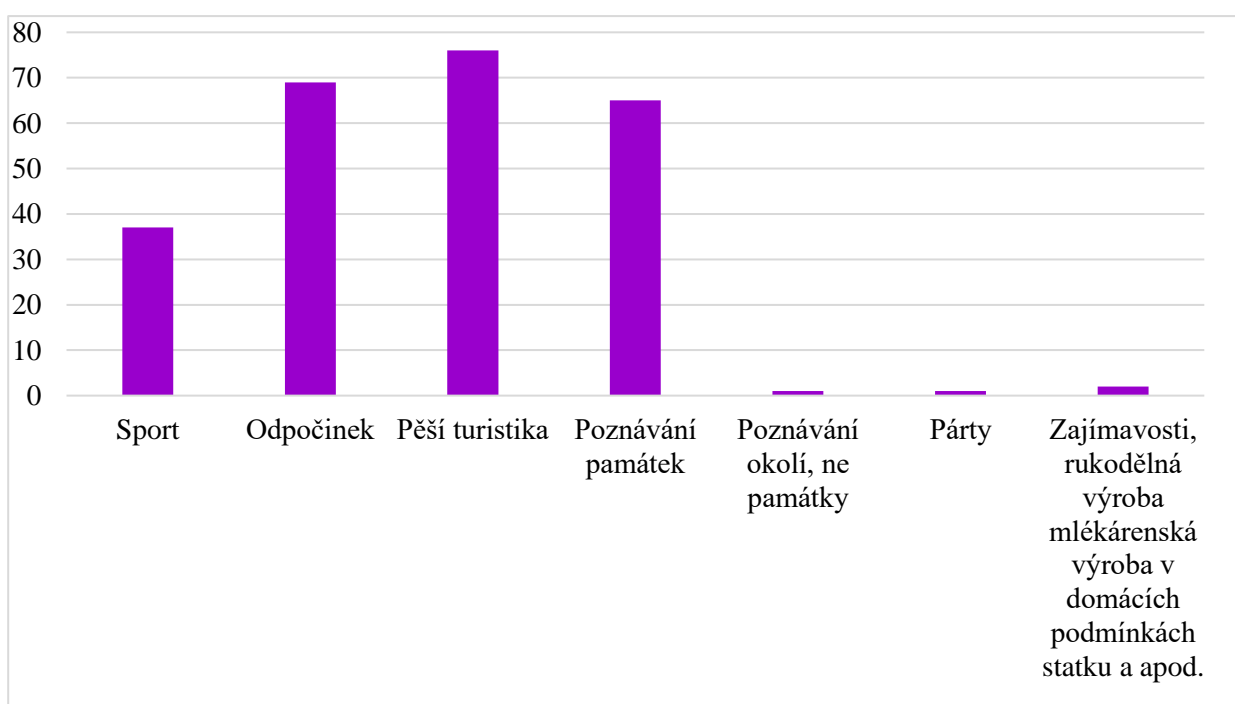

Graf 4: Místo dovolené, vlastní zpracování, 2021

Otázka č. 7 – Jaké aktivity vyhledáváte na dovolené?

U této otázky respondenti mohli zaškrtnout libovolný počet políček. Na výběr měli z několika možností – sport, pěší turistika, poznávání památek, odpočinek a jiná. U možnosti jiná mohli napsat svoji vlastní odpověď, která se v připravených možnostech neobjevila.

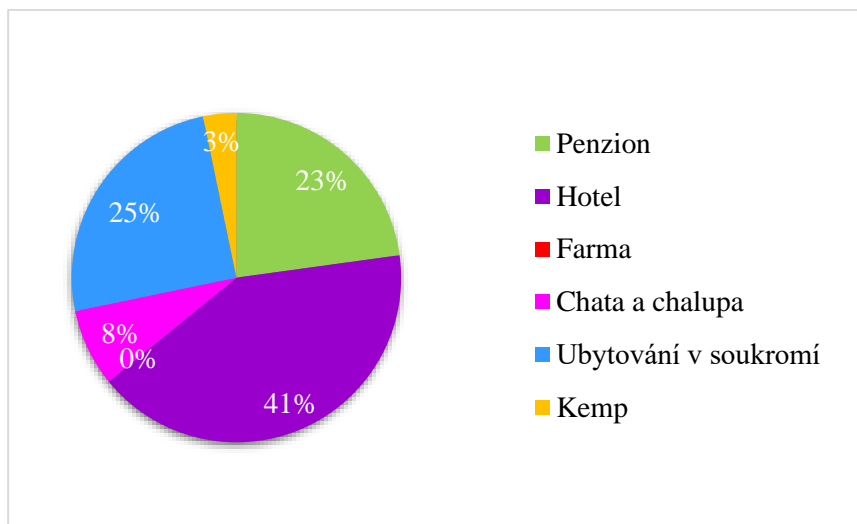
Lidé podle tohoto dotazníkového šetření nejraději tráví dovolenou spojenou s pěší turistikou. Tuto možnost zvolilo 76 lidí. Dále je na dovolené velmi oblíbený odpočinek, který zvolilo 69 lidí z celkem 92. Možnost poznávání památek zvolilo 65 respondentů a sport by vyhledávalo pouhých 37 osob. Možnost, kde mohli zodpovědět vlastními slovy, zvolili 4 respondenti. Jeden z respondentů napsal „poznávání okolí, ne památky“, druhý „párty“. Dva respondenti napsali zcela stejnou odpověď „Zajímavosti, rukodělná výroba mlékárenská výroba v domácích podmínkách statku a apod.“ U těchto dvou odpovědí je zcela pravděpodobné, že dotazník zodpověděla stejná osoba a odeslala dotazník dvakrát.

Graf 5: Aktivity na dovolené, vlastní zpracování, 2021

Otázka č. 8 – Kde jste většinou ubytování?

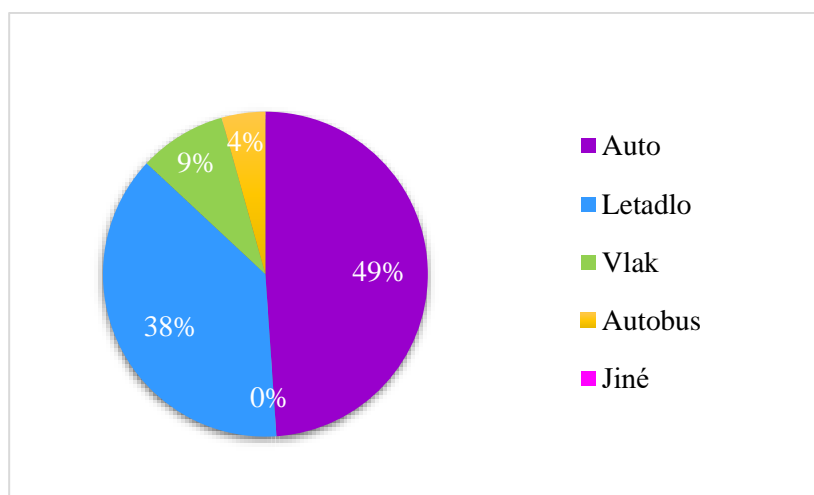
Cílem otázky č. 8 bylo zjistit, zda je farma oblíbené místo k ubytování. Respondenti mohli zaškrtnout jen jednu odpověď. Z průzkumu bylo zjištěno, že by si na dovolené nikdo z dotazovaných farmu nevybral. Na výběr měli z následujících možností – penzion, hotel, farma, chata a chalupa, ubytování v soukromí a kemp. Celkem 38 respondentů zvolilo ubytování v hotelu, poté 23 respondentů ubytování v soukromí, 21 respondentů v penzionu, 7 respondentů chatu a chalupu a 3 respondenti kemp.

Graf 6: Místo ubytování, vlastní zpracování, 2021

Otázka č. 9 – Jaký typ dopravy preferujete?

Tato otázka byla zaměřena na typ dopravy na dovolenou. Zhruba polovina dotazovaných upřednostňuje auto. Další nejčastěji vyskytující se odpovědí bylo letadlo s počtem 35 osob. Třetí místo mezi typy dopravy patří vlaku, který zvolilo 8 osob a na čtvrté místo byl zvolen autobus čtyřmi respondenty. Byla zde uvedená i možnost jiné, kde respondenti mohli uvést jiný dopravní prostředek. Této možnosti však nevyužili a drželi se připravených možnostech.

Graf 7: Typ dopravy, vlastní zpracování, 2021

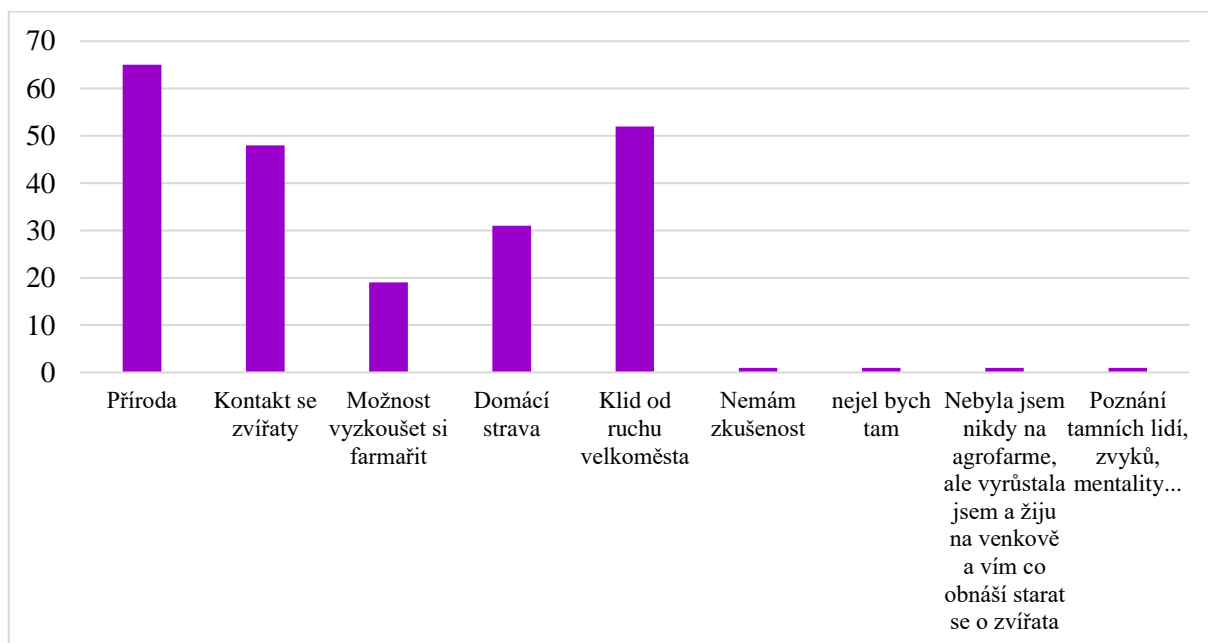
Otázka č. 10 – Absolvoval/a byste někdy pobyt na agrofarmě (dovolená na venkově)?

U této otázky se rozlišovalo, zda by respondenti někdy absolvovali pobyt na agroturistické farmě. Z celkových 92 dotazovaných 64 osob (bezmála 70 %) odpovědělo ano. Zbýlých 28 osob o pobyt na farmě nemají zájem.

Tímto se zjistilo, že dotazovaní by vskutku o pobyt na agroturistické farmě měli zájem. V dalších otázkách bude následně rozebráno, jaké aktivity by rádi vyzkoušeli na agroturistické farmě, a zda se domnívají, že je propagace agroturistiky dostatečná.

Otázka č. 11 – Jaký by byl Váš cíl návštěvy agrofarmy?

Zde respondenti měli na výběr libovolný počet odpovědí z 6 uvedených, kde u poslední odpovědi byla možnost napsat vlastní cíl návštěvy agroturistické farmy. Z výsledků je patrné, že nejvyhledávanější cíl na agrofarmě by byla samotná příroda. Poté klid od ruchu velkoměsta, který by zvolilo 52 osob a kontakt se zvířaty zvolila necelá polovina z celkového počtu dotazovaných. Domácí strava by zaujala třetinu dotazovaných. Možnost vyzkoušet si farmařit by zvolilo pouhých 19 respondentů. 4 respondenti zvolili variantu, kde sdělili vlastní cíl návštěvy, který je uvedený v následujícím grafu.

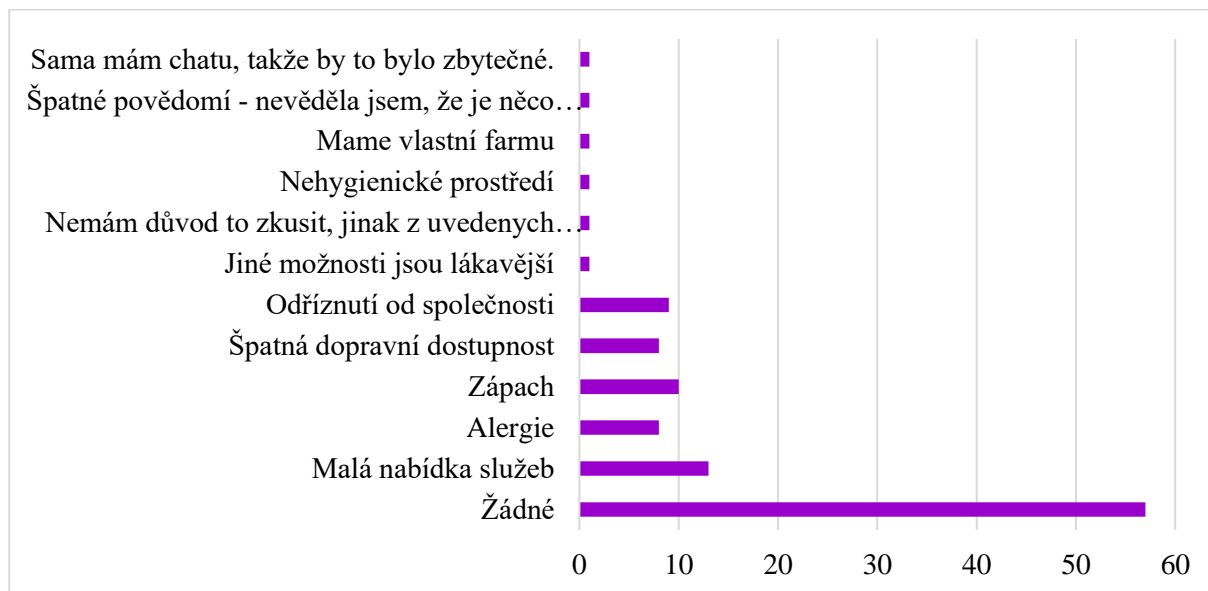

Graf 8: Cíl návštěvy agrofarmy, vlastní zpracování, 2021

Otázka č. 12 – Jsou nějaké důvody, které Vám brání v pobytu na agrofarmě?

Cílem této otázky bylo zjistit, zda existují nějaké závažné problémy pro pobyt na agrofarmě. Zde byla opět možnost zvolit libovolný počet odpovědí. Z grafu je patrné, že pro více než polovinu respondentů neexistuje žádný problém k pobytu na agroturistické farmě, to se zdá jako velmi pozitivní poznatek.

Nejzásadnější důvod bránící k pobytu na farmě byla malá nabídka služeb, kterou tedy zvolilo pouhých 13 respondentů. Pro 10 osob by byl problémem zápach. Důvod odříznutí od společnosti by byl problémem pro 9 respondentů a špatná dopravní dostupnost pro 8. Možná alergie by byla problémem pro 8 osob. Možnost, která nebyla v nabídce využilo 5 osob, a napsali zde vlastní názor např. nehygienické prostředí, dotazování vlastní chatu, proto by pobyt na farmě byl zbytečný.

Graf: 9: Důvody bránící k pobytu na farmě, vlastní zpracování, 2021

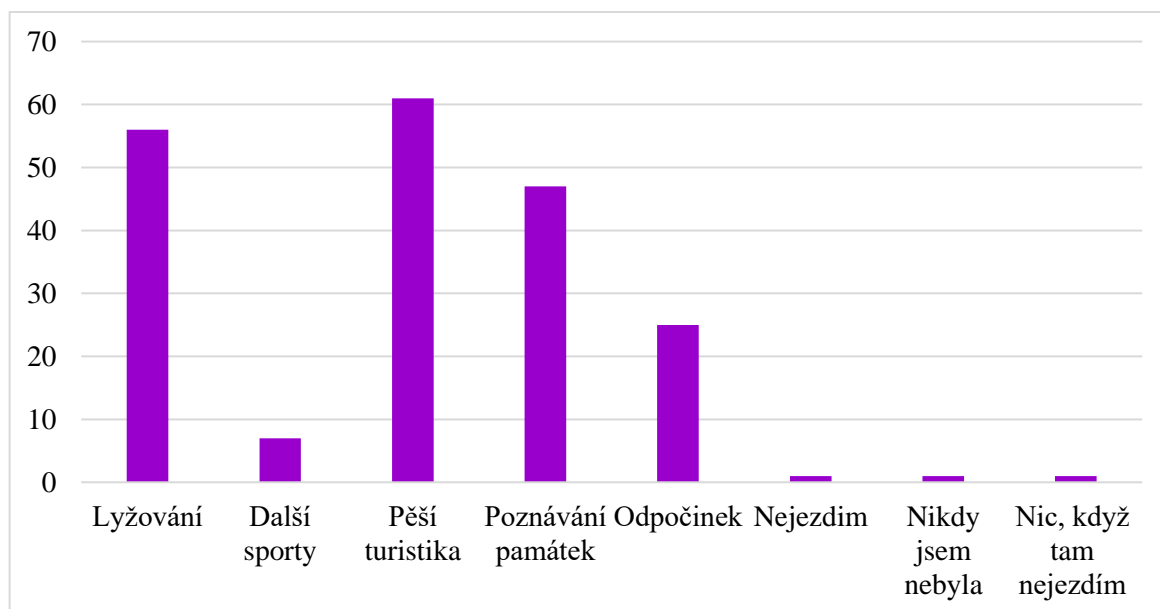
Otázka č. 13 – Cestujete rádi do Rakouska za účelem dovolené?

Dotazníkové šetření se dále zaměřuje na zájem o dovolené v Rakousku. Z výsledků je tedy zřejmé, že 74 respondentů rádo cestuje do Rakouska za účelem dovolené. Zbýlých 18 respondentů do Rakouska nejezdí za účelem dovolené.

Otázka č. 14 – Jaké aktivity vyhledáváte při pobytu v Rakousku?

U otázky číslo 14 byla opět možnost označit několik možností nebo uvést vlastní aktivitu. Podle dotazníkového šetření nejpopulárnější aktivitou v Rakousku je pěší turistika,

kteřou vyhledává 61 dotazovaných. Rakousko je velmi proslulé několika významnými lyžařskými středisky, proto 56 osob zvolilo lyžování. Zhruba polovina dotazovaných při pobytu v Rakousku ráda poznává místní památky. 25 respondentů zvolilo odpočinek. 7 osob by na dovolené v Rakousku zvolilo sport, ale jiný než lyžování. Možnost napsat vlastní odpověď zvolili 3 respondenti, odpovědi jsou znázorněny v následujícím grafu.

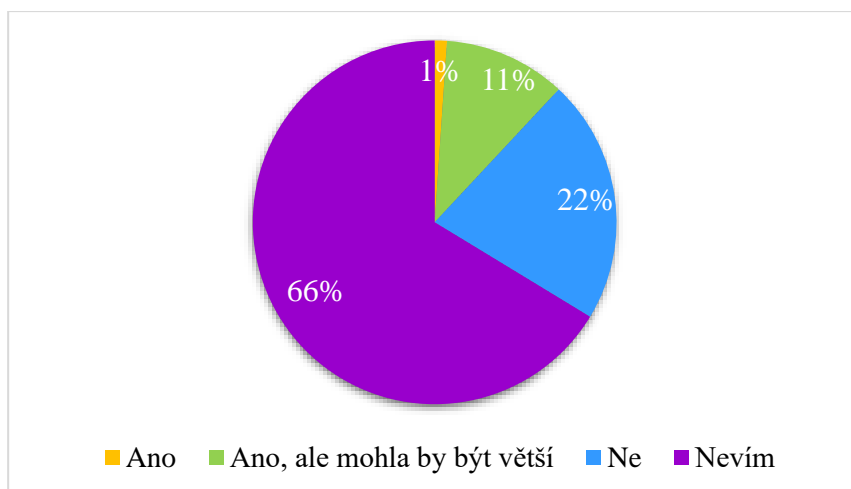
Graf 10: Aktivity při pobytu v Rakousku, vlastní zpracování, 2021

Otázka č. 15 – Kde byste raději strávili dovolenou zaměřenou na agroturistiku?

Cílem této otázky bylo zjistit, zda respondenti mají větší zájem strávit dovolenou zaměřenou na agroturistiku v České republice nebo v Rakousku. Z průzkumu bylo zjištěno, že 55 respondentů by raději zvolilo dovolenou zaměřenou na agroturistiku v Rakousku, zbylých 37 respondentů tedy v České republice. Představa dovolené zaměřené na agroturistiku je tedy větší v Rakousku, a respondenti si dokáží představit pobyt spojený s agroturistikou spíše tam než v České republice. Na základě těchto výsledků je tedy možné, že propagace agroturistiky v Rakousku je větší.

Otázka č. 16 – Myslíte si, že je dostatečná propagace agroturistiky?

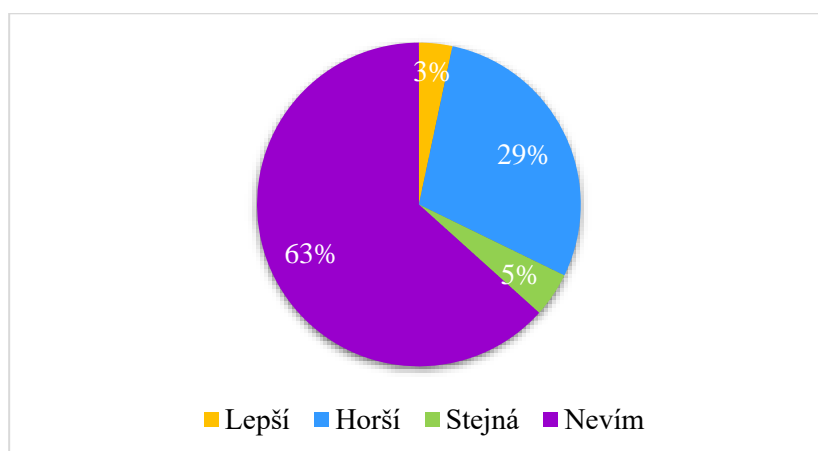
U šestnácté otázky bylo smyslem zjistit, zda si dotazovaní myslí, že je dostatečná propagace agroturistiky. 66 % dotazovaných netuší, jaká je propagace agroturistiky. Ale 22 % si myslí, že je propagace agroturistiky nedostatečná. 11 % osob je přesvědčených o dostatečné propagaci, ale myslí si, že by i tak mohla být větší. Pouhý jeden člověk zvolil možnost dostatečné propagaci agroturistiky.

Graf 11: Propagace agroturistiky, vlastní zpracování, 2021

Otázka č. 17 – Jaká je podle Vás propagace agroturistiky v České republice v porovnání s Rakouskem?

Poslední otázka byla zaměřená na srovnání propagace agroturistiky v České republice a v Rakousku. Bylo zde na výběr ze čtyř možných odpovědí – lepší, horší, stejná, nevím. Dotazovaní mohli zvolit pouze jednu možnost. Povědomí o propagaci agroturistiky v České republice a v Rakousku nemá 63 %, proto zvolili možnost „nevím“. 26 osob se domnívá, že v České republice je horší propagace než v Rakousku. 4 osoby zvolili možnost „stejná“. Zbýlé 3 osoby si myslí, že v České republice je propagace agroturistiky lepší než v Rakousku.

Graf 12: Propagace agroturistiky v České republice v porovnání s Rakouskem, vlastní zpracování, 2021

5.2 Návrhy opatření a shrnutí

V návrhové části bude zpracován návrh opatření pro zlepšení agroturistiky v České republice. Poznatky budou shromážděny z dotazníkového šetření. Všechny návrhy budou v souladu s ochranou životního prostředí a s podmínkami udržitelného cestovního ruchu.

5.2.1 Shrnutí dotazníkového šetření

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 92 respondentů, které tvořilo 69 žen a 23 mužů. Věková struktura byla nejvíce zastoupena skupinou ve věku 18-26 let, kterou tvořilo 77 osob. 14 respondentů bylo ve věku 41-64 let a pouhý jeden respondent byl ve věku 27-40 let. Polovina respondentů bydlí v městě, 32 % v krajském městě a zbylých 18 % na vesnici.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že více než polovina respondentů nezná pojem agroturistika. Jedna z dalších otázek byla, zda by měli zájem vyzkoušet si pobyt na agrofarmě, kde v závorce bylo upřesněno, co si představit pod pojmem agrofarma – dovolená na farmě. Z výsledků je patrné, že bezmála 70 % dotazovaných by ráda vyzkoušela pobyt na farmě. Je patrné, že i když se respondenti s pojmem agroturistika dříve nesetkali, tak na základě dotazníku a nastínění pojmu, by měli zájem, vyzkoušet si pobyt spojený s agroturistikou.

Jedna z otázek byla zaměřená na místo pobytu na dovolené, kde bylo zjištěno, že by si farmu nikdo nevybral. Bylo zjištěno, že pro respondenty je nejpohodlnější hotel, následně ubytování někde v soukromí a penzion. Kemp by zvolilo pouhý tři respondenti.

Nejvíce vyhledávanou aktivitou na agrofarmě byla samotná příroda. Následně klid od ruchu velkoměsta a kontakt se zvířaty. Což by pro farmáře neměl být žádný problém, všechny tyto aktivity zajišťuje samotná farma automaticky. Další oblíbené aktivity by byly domácí strava a vyzkoušet si farmařit.

Dále bylo zjišťováno, zda pro respondenty existují nějaké důvody bránící k pobytu na agrofarmě. Pro 57 osob není žádný problém strávit pobyt na farmě. Pro zbylé osoby byly důvody jako např. malá nabídka služeb, alergie, odříznutí od společnosti, zápach, špatná dopravní dostupnost. Možným řešením by zde bylo nabídnout větší množství služeb a požádat starostu obce či ministerstvo dopravy o dotace např. na zlepšení příjezdových cest nebo častějšího dopravního řádu místní dopravy.

Cílem dotazníkového šetření bylo zjistit, kde by respondenti raději trávili dovolenou zaměřenou na agroturistiku. Bylo na výběr ze dvou možností, a to v České republice nebo

v Rakousku. Z výsledků bylo zjištěno, že 55 respondentů z celkových 92 by raději strávilo dovolenou v Rakousku než v České republice. Z toho vyplývá, že možná není dostatečný pojem o agroturistice v České republice nebo je v Rakousku agroturistika jednoduše lákavější.

Součástí dotazníkového šetření bylo zjištění, zda si respondenti myslí, jestli je propagace agroturistiky dostatečná. Většina respondentů netuší, jaká je propagace agroturistiky. Zbylí dotazovaní si myslí, že propagace není dostatečná anebo je dostatečná, ale i tak by mohla být větší. V porovnání propagace České republiky a Rakouska, 63 % respondentů neví, kde je větší propagace agroturistiky. Ale zjistilo se, že 29 % osob se domnívá, že v České republice je propagace horší než v Rakousku. Z toho vyplývá, že bychom se měli „učit“ od Rakouska, jak propagovat agroturistiku a zajistit, aby byla atraktivnější.

5.2.2 Hlavní aspekty ke zlepšení agroturistiky v ČR

V této kapitole budou představeny příklady, které by mohly pomoci k oblíbenosti agroturistiky, tak jako je to v Rakousku.

Hlavní aspekty:

- Nabídnout víc aktivit
- Rozšíření služeb
- Získání finanční podpory
- Umožnění dopravní dostupnosti k farmám
- Nabídnout širší nabídku ubytovacích služeb
- Pořádání tematických akcí
- Zařídit si stánek ve městě s domácí stravou ze zdejší farmy
- Výroba domácích potravin
- Pečování o zvířata
- Možnost vyzkoušet si jízdu na koni
- Větší propagace agroturistiky a farem
- Modernizace farem
- Přizpůsobit cenu umístění farmy

5.2.3 Širší nabídka služeb a aktivit

Agroturistika není populární i kvůli malé nabídce služeb a aktivit. Důležitou aktivitou je nepochybně možnost vyzkoušet si farmařit, jak vypadá takový běžný den na farmě. Hosti by uvítali samotný kontakt se zvířaty, pečování o ně a co to všechno obnáší. Další možnou aktivitou by bylo poznání tamních zvyků, jak se žilo dříve a výrobu domácích potravin. Výroba domácích potravin jistě zaujme osoby, které bydlí ve městě a neumějí si představit, jak taková výroba může probíhat. Agrofarmy by mohly zařídit ukázkou a možnost vyzkoušet si výrobu domácího chleba, koláčů a sýra. Farmy by měly zajistit i poznávání okolí s místním průvodcem. Bylo by určitě lepší mít s sebou průvodce, který návštěvníky zavede za krásnou přírodou i za zajímavosti kraje.

Farma by měla zajistit i různé doprovodné programy týkajících se tematických akcí. Akce by mohly být zaměřeny na konkrétní svátky jako např. Velikonoce s místním programem nebo čarodějnický víkend. Zážitekové pobyty se zvířaty by nadchly snad všechny nadšence agroturistiky. V neposlední řadě nesmí chybět víkendové pobyty nebo prodloužené zájezdy, kde by byla uvítána i sleva např. za ubytování na farmě.

5.2.4 Zvýšení věkové struktury zaměstnanců v zemědělství

Velkým problémem na farmách je vysoká věková kategorie zaměstnanců. Práce v zemědělství není velmi lákavá pro mladší osoby. Mzdy jsou nízké, odrazuje je i vysoká fyzická náročnost a samotný život na venkově je neláká. Proto jsou zaměstnávány i nekvalifikované pracovní síly nebo cizinci. Zde by bylo zapotřebí opět větší finanční podpory od státu nebo větší propagace samotného zemědělství.

5.2.5 Zvýšení propagace

Propagace je jedním z nejdůležitějších znaků fungování farmy. Vhodné by bylo inspirovat se u zahraniční propagace agroturistiky, a to hlavně u Rakouska, které si vede vskutku dobře. Zde je však nutné získat finanční prostředky na venkovský cestovní ruch a následně využít tyto prostředky na propagaci farmy. Jednalo by se hlavně o propagaci v podobě aktuálních a fungujících webových stránek, reklamy v tisku, letáky, brožurky, billboardy. Zásadní je určit si cílovou skupinu návštěvníků. V dnešní době je důležité v rámci rozšíření vědomí o určitém podniku mít zřízený profil na některé sociální síti. Dle názoru autora je to jeden z velmi důležitých typů zvýšení propagace. Možným řešením

propagace by mohlo být i postavení stánku v nejbližším městě. Stánek by mohl nabízet domácí suroviny z místní farmy, letáky o informaci farmy a blížících se akcí. Dalším, i když pro některé nepříjemným způsobem propagace agroturistiky je oslabení konkurence, kde je zapotřebí zjistit, na co se zaměřují farmy v okolí a nabídnout jiné nebo zvýhodněnější služby.

6 Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo prostřednictvím sběru informací z odborné literatury a pramenů týkající se tématu, z vlastní sestavené komparativní analýzy a na základě zjištěných informací z dotazníkového šetření, vytvoření návrhu opatření pro větší uplatnění a rozvoj agroturistiky v České republice.

V teoretické části bylo objasnění pojmů cestovní ruch, venkovská turistika a agroturistika. Agroturistika je tedy forma venkovské turistiky, kde základem je ubytování na farmě a poznávání života na vesnici.

V praktické části bylo seznámeno se státem Rakousko, formy ubytování a pěší turistikou. Následně byly představeny selské statky v České republice a v Rakousku, rozvoj agroturistiky, srovnání české a rakouské agroturistiky a sestavení komparativní analýzy, ze které bylo vyhodnoceno, že Rakousko je mnohem proslulejší nabídkou služeb agroturistických farem, má dlouhodobější tradici a je velkou inspirací pro Českou republiku. Na základě dotazníkového šetření, kterého se zúčastnilo 92 respondentů, bylo zjištěno, že větší polovina neznala pojem „agroturistika“. Po následném seznámení s pojmem bylo vyhodnoceno, že bezmála 70 % dotazovaných by ráda vyzkoušela pobyt na agrofarmě. Tím se zjistilo, že i když je agroturistika pro více než polovinu neznámá, byl by zájem o poznání agroturistiky, života na farmě a na vesnici. Při výběru pobytu na agrofarmě v Rakousku nebo v České republice, bylo zvoleno na 60 % Rakousko. Z toho vyplývá, že Rakousko je více spojováno s pojmem agroturistika a mnoho dotazovaných si nedokáže představit agroturistiku v České republice. Nejvíce vyhledávanou aktivitou byla samotná příroda, dle názoru autora má agroturistika v České republice velkou šanci k značnému rozvoji agroturistiky a získává čím dál více nadšenců do tohoto formu turistiky.

Samotný závěr se zaměřuje na návrh opatření na rozvoj agroturistiky v České republice. Ke zlepšení agroturistiky jsou určeny hlavní aspekty: nabídnutí víc aktivit, rozšíření služeb, získání finanční podpory, umožnění dopravní dostupnosti k farmám, nabídnutí širších ubytovacích služeb, pořádání tematických akcí, zřízení vlastního stánku ve městě s domácími potravinami ze zdejší farmy, výroba domácích potravin, pečování o zvířata, možnost vyzkoušení si jízdy na koni, větší propagace agroturistiky a farem,

modernizace farem a přizpůsobení ceny umístění farmy. Dále bylo doporučeno rozšíření služeb a aktivit na farmě např. samotnou možnost farmařit a péči o zvířata, poznání tamních zvyků, výrobu domácích potravin, pořádání tematických akcí. Následně by bylo nutné pro fungování farem zvýšit propagaci o životě na venkově a možných aktivitách. Propagaci hlavně v podobě aktuálních webových stránek, letáků a billboardů.

Tato bakalářská práce může sloužit k objasnění základních pojmů týkajících se agroturistiky. Práce by mohla dále pomoci začínajícím farmářům nebo návštěvníkům k poznání této formy turistiky.

7 Seznam použitých zdrojů

- 8P a marketing pro cestovní ruch.* (8. Leden 2018). Načteno z Jak na turisty:
<https://www.jaknaturisty.cz/1/a8p-a-marketing-pro-cestovni-ruch/>
- Ackermann, C. (26. červenec 2014). *Rakousko ubytování na statku - dovolená.* Načteno z rakouskepotraviny: <https://rakouskepotraviny.cz/e-shop/Blog-o-Rakousku/Rakousko-ubytovani-na-statku-dovolena>
- Brož, J. (20. Prosinec 2017). *Dovolená na statku v Česku upadá. Stát to chce změnit.* Načteno z euro: <https://www.euro.cz/byznys/dovolena-na-statku-1387388>
- Červenková, J. (2019). *Toulky s dětmi v báglu - Rakouské Alpy a okolí.*
- Di Cuda, M., Christiani, K., Le Nevez, C., & Wheeler, D. (2017). *Rakousko.* Praha: Svojtka&Co.
- Dovolená na farmě? Česko se učí od alpských zemí.* (17. říjen 2012). Načteno z Lidovky.cz: https://www.lidovky.cz/cestovani/dovolena-na-farme-cesko-se-uci-od-alpskych-zemi.A121016_220801_nej-tipy_sk
- Dovolená, jakou nezažije každý: Relaxujte i pracujte na venkovském statku uprostřed přírody.* (1. září 2016). Načteno z magazin.aktualne: <https://magazin.aktualne.cz/dovolena-v-rakousku-prava-a-nefalsovana-dovolena-na/r~08626242703911e6a4100025900fea04/>
- Drobná, D., & Morávková, E. (2010). *Cestovní ruch.* Praha: Fortuna.
- Dudák, V., & Pavelka, Z. (2012). *Agroturistika v České republice : dovolená na venkově.* Praha: Novela bohemia.
- Fórum cestovního ruchu Česká republika.* (21. Duben 2014). Načteno z forumcr: <https://forumcr.cz/svaz-venkovske-turistiky-rozsiril-clenskou-zakladnu-fcr/>
- Hesková, M. (2006). *Cestovní ruch : pro vyšší odborné školy a vysoké školy.* Praha: Fortuna.
- Hosnedlová, P. (25. leden 2019). *Agroturistika se těší čím dál větší oblibě. Lidé mají zájem zejména o práci se zvířaty.* Načteno z euractiv: <https://euractiv.cz/section/evropske-finance/news/agroturistika-se-tes-i-cim-dal-vetsi-oblibe-lide-maji-zajem-zejmena-o-praci-se-zviraty/>
- Hronová, Z. (10. červenec 2016). *15 důvodů, proč trávit dovolenou v Česku: Výborné víno a jídlo, bezpečnost i krásné památky.* Načteno z Aktuálně.cz: <https://magazin.aktualne.cz/15-duvodu-proc-travit-dovolenou-v->

cesku/r~f0c54ae83ec711e6851c002590604f2e/v~sl:2f11e2eca9dfcbcfac169825690
ebab8/

- Jeníkovská, V. (5. srpen 2016). *Asociace soukromého zemědělství ČR*. Načteno z asz:
<https://www.asz.cz/cs/aktualne-z-asz/rodinne-farmy-v-rakousku-specializace-a-zpracovani.html>
- Lišková, A. (3. Srpen 2016). *Kam za agroturistikou? 6 míst, kde poznat český venkov z blízka*. Načteno z Jen pro cestovatele: <https://www.jenprocestovatele.cz/kam-za-agroturistikou-6-mist-kde-poznat-cesky-venkov-z-blizka/>
- Lýsek, M. (13. prosinec 2019). *Ani sedlák, ani rolník, ale rozvoj venkova*. Načteno z echo24: <https://echo24.cz/a/STxax/ani-sedlak-ani-rolnik-ale-rozvoj-venkova>
- Maňourová, A., & Švejdvová, Z. (13. září 2015). *Popularita agroturistiky v Česku roste, návštěvníky láká jízda na koni i výroba bioproduktů*. Načteno z iRozhlas:
https://www.irozhlas.cz/ekonomika/popularita-agroturistiky-v-cesku-roste-navstevniky-laka-jizda-na-koni-i-vyroba-bioproduktu_201509130400_amanourova
- Mothejzíková, R. (2018). *Pěší turistika krok za krokem*. (82).
- Naplánujte si dovolenou na venkově*. (24. listopad 2020). Načteno z denik.cz:
<https://www.denik.cz/svetove-cesko/naplanujte-si-dovolenou-na-venkove-20210108.html>
- Nosková, Z. (24. Únor 2017). *Zdenka Nosková: Agroturistiku a venkovskou turistiku je třeba jasně definovat*. Načteno z ttg: <https://www.ttg.cz/zdenka-noskova-agroturistiku-a-venkovskou-turistiku-je-treba-jasne-definovat/>
- Petrů, Z. (2007). *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. Praha: Idea servis.
- Pourová, M. (2010). *Marketing a management venkovského cestovního ruchu*. Praha: Vysoká škola cestovního ruchu a teritoriálních studií.
- PR. (28. leden 2014). *Agroturistika v Rakousku*. Načteno z Trecking.cz:
<https://www.treking.cz/lyze/agroturistika-a-lyzovani.htm>
- red. (6. říjen 2017). *Za agroturistikou do Rakouska: Poznejte na vlastní kůži, jak se žilo našim předkům*. Načteno z magazin.aktualne: <https://magazin.aktualne.cz/rolnicke-muzeum/r~43f34b5aaf2611e7b286002590604f2e/>
- Rosa. (2002). *Agroturistika*. České Budějovice: Rosa.
- Rygllová, K. (2009). *Cestovní ruch: soubor studijních materiálů*. Ostrava: Key Publishing.
- Rygllová, K., Vajčnerová, I., & Burian, M. (2011). *Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: Grada.

- Sekáč, P. (30. Březen 2016). *Zájem o agroturistika je stále na vzestupu*. Načteno z ttg: <https://www.ttg.cz/pavel-sekac-zajem-o-agroturistika-je-stale-na-vzestupu/>
- Stříbrná, M. (2005). *Venkovská turistika a agroturistika*. Praha: Profi Press.
- Stříbrná, M. (2015). *Venkovská turistika a agroturistika*. Praha: Profi Press.
- Všeobecná encyklopedie*. (1999). Praha: Diderot.
- Zachová, A. (21. únor 2019). *Proč je rakouský venkov malebnější než ten český?* Načteno z archiv.ihned: <https://archiv.ihned.cz/c1-66480550-proc-je-rakousky-venkov-malebnejsi-nez-ten-cesky>
- Zachová, A., & Hosnedlová, P. (5. duben 2019). *Jak pomoci českému venkovu*. Načteno z euractiv: <https://euractiv.cz/section/evropske-finance/news/jak-pomoci-ceskemu-venkovu/>